

UPPSALA
UNIVERSITET

”Det finns ju ett bidragssystem att suga guld ur”

En kvantitativ sociologisk studie om symboliska och realistiska hots
betydelser för Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat

UPPSALA UNIVERSITET
Sociologiska Institutionen
Magisteruppsats VT 2016, 15 hp
Författare: Linn Elofson
Handledare: Mikael Svensson

Sammanfattning

I föreliggande uppsats har symboliska och realistiska hots betydelser för Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat undersökts. Detta har gjorts med hjälp av frågeställningarna: Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de symboliska hoten kultur och religion till deras attityder till personer som invandrat? Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de realistiska hoten bostad, arbete och välfärd till deras attityder till personer som invandrat? Samt vilka symboliska eller realistiska hot kan främst förklara besökarnas attityder till personer som invandrat? Metoden bygger på en attitydundersökning som skickats ut via enkät till besökarna i Avpixlats kommentarsfält. Resultatet visar att besökarnas attityder till personer som invandrat är negativa. Det visar vidare att det främst är upplevelser av att det svenska välfärdssystemet är hotat av invandrare som kan förklara de negativa attityderna. Upplevelser av att ”svensk kultur” är hotad av personer som invandrat kan vidare förklara dessa attityder. I ljuset av besökarnas upplevelser av att välfärden och kulturen är hotad tappar upplevelserna av att invandrare hotar arbeten, bostad och religionen som förklaringar till deras attityder. Således är ett realistiskt och ett symboliskt hot, alltså upplevda hot mot välfärden och upplevda hot mot svensk kultur de hot som främst förklarar Avpixlat-besökarens negativa attityder till personer som invandrat.

Nyckelord

Attityder, personer som invandrat, Avpixlat, symboliska hot, realistiska hot

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte och frågeställningar	1
1.3 Avgränsningar	2
1.4 Disposition.....	2
2 Tidigare forskning	2
2.1 Realistiska hot	3
2.2 Symboliska hot	7
3 Teori	10
3.1 Avpixlats besökare som grupp	10
3.2 Etnicitet och svenskhet som en föreställd gemenskap	11
3.3 Kollektiv identitet	13
3.4 Grupper och social identifikation	14
3.5 Uteslutning	15
3.6 Realistisk gruppkonflikt.....	16
4. Metod	18
4.1 Metodologisk ansats	18
4.2 Avpixlat	18
4.3 Urval	19
4.4 Enkät som metod	20
4.5 Insamling av data	22
4.6 Studerade variabler.....	23
4.6.1 Oberoende variabler.....	24
4.6.2 Beroende variabler	25
4.7 Genomförande	25
4.8 Analysmetod	26
4.9 Reliabilitet och validitet	28
4.10 Etiska överväganden	29
5 Resultat	31
5.1 Deskriptiv statistik	31
5.1.1 Generella attityder till personer som invandrat	32
5.1.2 Upplevelser av symboliska och realistiska hot	34
5.1.3 Index över symboliska och realistiska hot	35
5.2 Belysning av resultat	36
5.2.1 Korrelationsanalyser.....	37
5.2.2 Enkel linjär regressionsanalys	38
5.2.3 Multipel linjär regressionsanalys	39
6. Summering av resultat i relation till syfte och frågeställningar	43
7. Analys av resultat i relation till studiens teoretiska ramverk.....	45
7.1 Ett hot mot den svenska kulturella identiteten.....	46
7.2 Främst ett hot mot det svenska välfärdssystemet.....	47
8. Diskussion	49
8.1 Resultat i relation till tidigare forskning.....	49
8.2 Resultat i relation till teori.....	51
8.3. Resultat i relation till metod	53
8.4 Implikationer för vidare forskning.....	53
Bilaga 1. Missivbrev	58

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Föreställningar om Sverige som ett öppet land vilket inte ska göra det svårare för personer att invandra har under de senare åren kommit att ställas på sin spets och omvärderas. Att detta har haft en effekt på personer som ser sig som svenskar kan bevitnas både inom politik, media men också i vardagen. Personer som invandrat tenderar att framställas som i behov av samhälleliga resurser, så som ekonomiska eller materiella tillgångar och forskning har visat att "svenskars" upplevelser av "invandrades" kulturer och religioner är den främsta anledningen till varför de hyser negativa attityder till en etnisk mångfald (Mångfaldsbarometern 2014). Således tenderar det att finnas flera olika områden som kan uppfattas vara hotade av personer som invandrat. Dessa områden beskrivs i forskning som symboliska och realistiska hot. Upplevda symboliska hot mot exempelvis kultur och religion eller realistiska hot mot exempelvis välfärd, arbete och bostad har visats kunna hjälpa till att förklara mer eller mindre av personers attityder till invandrare. Inte sällan tenderar dock forskningen om symboliska och realistiska hots betydelser för personers attityder till invandrare att undersöka attityder hos personer som inte redan har en negativ förförståelse av invandrare. En grupp som inte sällan blir påtalade som att stå för kraftigt negativa attityder till personer som invandrat är besökarna på Avpixlats kommentarsfält. Sajten som har definierats som både främlingsfientlig och som en hatsajt (se exempelvis <http://www.expressen.se/nyheter/expressen-avslojar/flera-politiker-skriver-anonymt-pa-hatsajter/>; http://expo.se/2012/hatstorm-mot-tjansteman-efter-avpixlat-artikel_4896.html) representeras bland annat av besökare som i kommentarsfält diskuterar medieinnehåll avsedda att svartmåla invandrare. Få sociologiska studier har valt att fokuserat på Avpixlat-besökares attityder till personer som invandrat. Färre studier har fokuserat på förklaringen som besökarnas upplevelser av symboliska och realistiska hot kan ha för deras attityder till personer som invandrat. Denna studie avser att fylla den luckan och undersöka symboliska och realistiska hots betydelser för Avpixlat-besökares attityder till personer som invandrat.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med föreliggande studie var att undersöka symboliska och realistiska hots betydelser för Avpixlat-besökares attityder till personer som invandrat. Detta gjordes med hjälp av studiens frågeställningar, vilka lyder:

- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de symboliska hoten kultur och

religion till deras attityder till personer som invandrat?

- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de realistiska hoten bostad, arbete och välfärd till deras attityder till personer som invandrat?

- Vilka symboliska eller realistiska hot kan främst förklara besökarnas attityder till personer som invandrat?

1.3 Avgränsningar

Då breda begrepp som ”invandrare”, ”kultur” och ”religion” har undersökts i denna studie ses avgränsningar bestå av att en specificering inte har gjorts gällande vad som avses med dessa kategorier. Det hade här varit möjligt att definiera för besökarna i den enkät som de har besvarat om studien avsett att mäta attityder till exempelvis personer som invandrat ifrån utomeuropeiska länder eller invandrare med en viss religiös tillhörighet. Att fånga så breda och generella attityder som möjligt har dock varit ett medvetet val som studiens författare har gjort. Jag avgränsar mig således ifrån att mer detaljerat undersöka attityder till invandrare ifrån olika delar av världen, olika kulturer och olika religioner.

1.4 Disposition

Efter detta inledande kapitel kommer kapitel 2 att behandla tidigare forskning som gjorts på området symboliska och realistiska hot och hur upplevelserna av dessa kan förklara negativa attityder till andra individer. Vidare kommer studiens teoretiska ramverk att presenteras i kapitel 3 som följs av en metodologisk diskussion i kapitel 4. Kapitel 5 kommer att presentera studiens resultat vilket följs av kapitel 6 där en summering av resultatet kommer att göras i relation till studiens syfte och frågeställningar. Kapitel 7 kommer att presentera en analys av resultatet i relation till studiens teoretiska ramverk. Slutligen kommer kapitel 8 att diskutera resultatet i relation till tidigare forskning, teori, den metod som valts samt avslutas med implikationer på vidare forskning.

2. Tidigare forskning

Följande avsnitt presenterar kvantitativa, sociologiska studier som har gjorts kring upplevelserna av symboliska och realistiska hot och dess betydelser för individers attityder till personer som

invandrat. Översikten syftar således till att definiera det existerande forskningsfältet samt att rama in studiens syfte och placera dess resultat i en kontext. Studierna som presenteras har en koppling till enkätens uppbyggnad, vilken var avsedd att mäta upplevelser av hot mot kultur, religion, arbete, bostad och välfärd och dessa upplevelsers betydelser för Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat. Översikten är uppdelad i ett avsnitt som behandlar de realistiska hoten välfärd, bostad och arbete och hur dessa kan förklara negativa attityder till invandrare. Det följs av ett avsnitt som behandlar de symboliska hoten kultur och religion och hur dessa kan förklara negativa attityder till invandrare. Som kommer att påvisas kan denna studie visa att mycket av den forskning som har gjorts kring symboliska och realistiska hot utgår ifrån personer som inte redan hyser negativa attityder till personer som invandrat. I stället tenderar populationerna som studeras ofta att vara ”vanliga” människor utan påtalat negativa förförståelser.

2.1 Realistiska hot

Stephan och Stephan konceptualiserar realistiska hot som uppfattade hot utgjorda av exempelvis invandrare som riktas mot en majoritetsgrupps ekonomiska makt över fysiska eller materiella resurser (Stephan & Stephan, 2002:25). Resurser i kontexten av realistiska hot utgjorda av invandrare förstås i denna studie som att kunna utgöras av föreställningar av att svenskars möjligheter till att erhålla välfärd är hotade, att svenskars chanser till bostad är dålig samt att svenskars chans till att behålla sitt arbete eller skaffa ett nytt arbete har försämrats. Kamans et. al. beskriver i sin resultatdel av en komparativa analys utförd på olika förklaringsmodeller till upplevda hot att om en grupp baserad på en stark kollektiv identitet upplever att deras materiella eller fysiska resurser är hotade av en annan grupp, kan detta kan leda till en uppfattad konflikt (Kamans et.al, 2010:293). Bobos studie av vitas upplevelser av svarta invånare i USA stödjer Kamans et. al. resultat där Bobo skriver att negativa attityder till svarta stod i direkt relation till att vita ansåg att ekonomiska resurser var ojämnt fördelade mellan de båda grupperna (Bobo, 1988:97). I linje med Bobo skriver Stephan et. al i en ytterligare studie baserad på attityder till invandrare från bland annat Spanien att realistiska hot vanligtvis uppstår som ett resultat av en majoritetsgrupps upplevda konkurrens om knappa resurser (Stephan et. al, 1998:560). Ett resultat de fann var att om en majoritetsbefolkning uppfattade att deras möjligheter till ekonomiska resurser var utmanade av invandrare, var detta en god prediktion för att förutspå majoritetsbefolkningens negativa attityder (1998:569). Författarna tolkade hoten som att vara förklaringen till de negativa attityderna snarare än att de negativa attityderna i sig kunde förklara upplevelserna av realistiska hot (1998:571). Detta är en ståndpunkt som även denna studie har som sin utgångspunkt och som kommer att diskuteras

mer utförligt under det metodologiska avsnittet. Vidare skriver Stephan et. al att om materiella resurser upplevdes som hotade i högre utsträckning kunde detta resultera i att redan negativa attityder förstärktes (1998:571). Resultaten förstås kunna påvisa realistiska hots betydelser som förklaringar till personers attityder till invandrare, vilket Stephan et. al belyser i en vidare studie av studenters attityder till personer som invandrat ifrån Mexiko och Kuba. Där påvisas att ett framträdande resultat var realistiska hots stora signifikans för studenters attityder till invandrare och författarna skriver att området bör betraktas som att utgöra grunden för förklaringen till negativa attityder till personer som invandrat (Stephan, Yabarra & Bachman, 1999:2231).

Upplevda hot mot välfärden och dess förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat

Nagayoshi och den svenska sociologen Hjerm skriver i en komparativ analys av upplevelser av välfärdssystemens effekter på attityder till personer som invandrat att förställningar om välfärden har en stor inverkan på individers negativa attityder till invandrare. Detta menar de kunna bero på att välfärden har sin grund i omfördelningen av viktiga resurser, rättigheter och skyldigheter och att välfärden därför utgör en viktig samhällsfaktor som påverkar personers levnadsstandarder och upplevelser av solidaritet (Nagayoshi & Hjerm, 2015:2). Då välfärden står i direkt relation till en grupps materiella intressen beskrivs den ha en stor inverkan på personers attityder. Bland annat argumenterar Nagayoshi och Hjerm för att en föreställd möjlighet till välfärd kan bidra till individers försäkran av att kunna överleva om de inte längre skulle kunna vara en del av den samhälleliga marknaden. Författarna betonar i sin studie föreliggande studies författares synsätt gällande välfärd och skriver att möjligheter till välfärd är någonting som utgörs av en persons föreställningar och representeras inte nödvändigtvis av ett konkret nyttjande. De skriver vidare att de funnit att möjligheterna till välfärd kan påverka människors attityder till andra genom normer som kommer inbäddade med en bild av välfärdssystemet. Normerna menar författarna kunna hjälpa till att guida personer i vad de anser vara rättvist och jämlikt i samhället (2015:3). I linje med Nagayoshi och Hjerm skriver den svenska sociologen Goldschmit i sin studie av sekundärdata baserad på intervjuer med tyska medborgare att gruppens favoriserande gentemot sina egna deltagare tenderade att kunna resultera i ett avståndstagande ifrån invandrare. Detta skriver Goldschmit kunna leda till en vilja att utesluta personer som invandrat från möjligheter att ta del av välfärden. Tendenserna att favorisera sin egen grupp och missgynna grupper som uppfattas tillhöra andra grupper menar Goldschmit kunna forma en ”ursprungsbefolkning” som upplever att landets välfärdssystem är överdrivet förmånligt för personer som invandrat (Goldschmit, 2015:2). Författaren argumenterar vidare för att ursprungsbefolkningen i Tyskland tenderade att se äldre eller

sjuka som mest berättigade till välfärd medan invandrare upplevdes ha minst rättigheter till den (2015:3). Goldschmits studie, vilken är publicerad under 2015, belyser en bekant politisk retorik som betraktas av denna studies författare som bekant hos högerpopulistiska partier i Europa. Följande argument har de svenska sociologerna Rydgren och Ruth funnit i sin analys av svenskars stöd för politiskt radikala högerpartier. Där observerar de att svenskars föreställningar om möjligheten till välfärd kan förklara negativa attityder till invandrare då radikala högerpopulistiska partier tenderar att framställa personer som invandrat och svenskar som två skilda grupper. Grupperna, skriver Rydgren och Ruth, har kommit att konstrueras av partierna som separerade där de är med och tävlar mot varandra om begränsade resurser. I sådana situationer menar Rydgren och Ruth att invandrare kan komma att porträtteras som illegitima konkurrenter med svenskar om resurser som ursprungsbefolkningen bör ha ensamrätt till (Rydgren & Ruth, 2013:716). Författarnas studie lyfter den vikt som föreliggande studies författare tolkar att svenskhet som en föreställd gemenskap kan ha för känslan av grupptillhörighet, vilket kommer att diskutera vidare både i det teoretiska avsnittet samt i studiens analysdel. En föreställd gemenskap antar Nagayoshi och Hjerm kunna bidra till utvärderingen av vem som har rätt till vad och att denna utvärdering kan resultera i att exempelvis svenskar anser att invandrare inte har rätt att nyttja välfärd då de inte har hunnit bidra till den eller tillhör gemenskapen (Nagayoshi & Hjerm, 2015:3).

Upplevda hot mot bostäder och dess förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat

I sin studie baserad på sekundärdata insamlad av ESS ifrån europeiska medborgare, skriver Semyonov och Glikman att tillgången till bostäder länge har varit någonting som invandrare tenderar att bli nekade av majoritetsbefolkningen (Glikman & Semyonov, 2009:693). Ett exempel menar de vara minoriteter, framför allt svarta, som har kommit att bli segregerade från vita i samhället och nekas tillträde till bostadsområden som vita bor i. Personers uppfattningar av hur samhället de bor i ska se ut och vilka individer som ska bo där är enligt Glikman och Semyonov ofta hierarkiskt ordnat och relaterar till den sociala statusen som personer tillskriver olika etniciteter. Författarna argumenterar vidare för att en majoritet av ursprungsbefolkningar i Europa har rapporterat att de inte skulle vilja bo i bostadsområden där många invandrare är bosatta (2009:698). Denna studies författare förstår Glikman och Semyonov som att integreringen av personer som invandrat kan ses som hotfull för sitt eget bostadsområde om föreställningar finns att det försämrar det, eller samhället, i sin helhet. Vidare skriver Bobo och Zubrinsky i deras studie baserad på sekundärdata ifrån en enkätstudie utförd av Los Angeles stad på dess medborgare att det fanns olika anledningar till varför personer kunde komma att vilja utesluta invandrare ur

bostadsmarknaden. I linje med Glikman och Semyonov skriver Bobo och Zubrinsky att en av anledningarna var att Los Angeles-borna uppfattade invandrare personer som tillhörande en annan socioekonomisk status och att detta förklarade de negativa attityder gällande att invandrare flyttade till respondenternas bostadsområden (Bobo & Zubrinsky, 1996:885). En vidare anledning beskrivs av Bobo och Zubrinsky vara att respondenterna tenderade att favorisera personer de upplevde en föreställd gemenskap eller tillhörighet till, vilket de beskriver som etnocentrism snarare än respondenternas vilja att bevara deras socioekonomiska status (1996:886).

Upplevda hot mot arbete och förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat

Den sista delen i relation till studiens enkät och syfte om realistiska hot är upplevda hot mot personers arbete. Detta hot tenderar att återkommande lyftas i forskning som en förklaring till arbetarklassen eller lågutbildade personers negativa attityder till personer som invandrat (se exempelvis Quillian, 1995) och diskuteras som en förklaring till invandrarfientliga åsikter. I en attitydundersökning på israelers inställningar till invandrade personer och arbetsmarknaden fann Semyonov et. al att uppfattade hot mot israelers löner och chans till arbete resulterade i ett stöd för en ekonomisk diskriminering av invandrare. Ju större hot en respondent uppfattade att invandrande personer utgjorde mot arbetsmarknaden, desto kraftigare negativa attityder fann forskarna (Semyonov et.al, 2002:427). I linje med Semyonov et. al skriver Quillian i sin studie baserad på enkäter besvarade av nordamerikaner att de ekonomiska faktorer som relateras till arbetsmarknaden, exempelvis sänkningen eller höjningen av löner, spelade en stor roll för den hotbild som populationen uppfattade att invandrare utgjorde. Uppfattade hot mot personers arbete beskrivs även ha influerat individer i huruvida de ansåg att de stod i direkt konflikt med personer som invandrat (jfr. Kamans et. al, 2010). Quillian skriver vidare att förställningarna om hur stor den grupp som utgjorde konkurrensen om arbete var hade betydelse för hur intensivt respondenterna uppfattade att hotet mot deras arbeten var (Quillian, 1995:591). Dock skriver Semyonov et. al att en upplevd konkurrens av arbete utgjord av invandrare tenderar att ha minskat hos befolkningen i förmögna länder, bland annat i Europa. Detta menar författarna kunna bero på att arbetsmarknaden kan ses som mindre hotad i länder där den är starkare, då konkurrensen inte är lika påtaglig (Semyonov et.al, 2002:427).

Sammanfattningsvis tenderar en stor del av forskningen kring realistiska hot att diskutera hur upplevelserna av att invandrare hotar en majoritetsgrupps möjligheter till välfärd, bostad och arbete kan resultera i negativa attityder. Realistiska hot har även kommit att beskrivas av forskning som det hot som främst bör uppmärksammas som förklaring till dessa attityder. Det är således heller inte

ovanligt att ett fokus finns hos olika forskare där de antingen undersöker realistiska hots förklaringar till negativa attityder eller tvärtom, symboliska hots förklaringar till negativa attityder. Då denna studie vill vända sig ifrån att exkludera andra förklaringsfaktorer än ekonomiska och materiella, kommer nästa avsnitt att diskutera studier gjorda på symboliska hots förklaringar till negativa attityder till invandrare.

2.2 Symboliska hot

Vidare kommer forskning att presenteras som har gjorts på området symboliska hot mot kultur och religion och dess betydelse för personers attityder till invandrare. Som påvisats i inledningen har svensk forskning visat att upplevda hot mot kultur och religion främst kunnat förklara svenskars negativa attityder till en etnisk mångfald (Mångfaldsbarometern, 2014). Dessa två hot tolkas även som de symboliska hot som tidigare forskning främst tenderar att inkludera som förklaringar till individens attityder till invandrade personer (se exempelvis Marx & Murray, 2013). Begreppet symboliska hot härstammar ifrån Skolnicks studie (1975) om polisens generaliserade misstänksamhet mot personer de möter i arbetet. Stephan och Stephan konceptualiserar begreppet som att vara grundat i uppfattade skillnader mellan grupperns värderingar, tro eller sätt att vara. Skillnaderna kan resultera i att en majoritetsgrupps sätt att uppfatta världen ses som hotade av invandrare om deras värderingar eller tro ser annorlunda ut. Anledningen till att värderingar, tro eller standarder kan utmanas beskrivs av Stephan och Stephan kunna stå i relation till att ett värdesystem tolkas som moraliskt korrekt (Stephan & Stephan, 2002:25). Om deltagarna i en majoritetsgrupp upplever att det finns en stor skillnad mellan deras värderingar och invandrades värderingar, tro och standard, skriver Stephan et. al i sin studie kunna komma att förutspå negativa attityder till personer som invandrat (Stephan et. al, 1998:561). Liknande argumenterar Murray och Marx i sin enkätstudie baserad på studenters attityder till invandrare med och utan medborgarskap att symboliska hot utmanar samhällsliga majoritetsgrupperns moral och identitet. Skillnader i frågor om religiösa eller kulturella värderingar kan betraktas som symboliska hot för deltagarna i en föreställd gemenskap och således komma att förstås som att tränga igenom samhällsstrukturen (Marx & Murray, 2013:33). I föreliggande studie förstås symboliska hot som hot utgjorda av invandrade personers religiösa och kulturella värderingar samt tro. Den svenska Mångfaldsbarometern (2014) avsåg att mäta attityder till en etnisk mångfald hos invånare som bor i Sverige. Barometern, vars påstående som föreliggande studie bland annat har använt som grund för enkätkonstruktion, presenterade i sitt resultat att det främst var kultur och religion som ”svenskar” upplevde att invandrare hotade. Detta tolkades utgöra en förklaring till varför personer ställde sig

negativa till en etnisk mångfald. Jag vill här påpeka att Mångfaldsbarometerns resultatet bör förstås i ljuset av undersökningens urval vilket är representativt för den svenska befolkningen och således präglad av heterogenitet. Detta menar jag vara återkommande för forskningen på symboliska och realistiska hot och skiljer sig från denna studies urval. Vidare lägger Mångfaldsbarometern en stor vikt vid respondenternas bakgrunder och förklarar bland annat attityder utifrån exempelvis kön. Även om bakgrundsfaktorer är en viktig aspekt som bör tas i beräkning vill denna studie förklara uppfattningar av personer som invandrat utifrån andra påverkansfaktorer, alltså de hot som beskrivs.

Upplevda hot mot kultur och förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat

Citrin och Sides skriver i sin analys av sekundärdata ifrån ESS baserad på respondenter från tjugo stycken olika länder att intresset för en enad kultur utgjorde en viktig prediktion för respondenternas attityder till invandrare. Symboliska anlag så som att föredra en gemensam kultur beskrivs som att ha haft ett större statistiskt samband med negativa attityder till invandrare än vad ett ekonomiskt missnöje hade (Citrin & Sides, 2007:478). Om personer som invandrat upplevdes av respondenterna som att utmana landets kulturella homogenitet med sina kulturella influenser, menar författarna att detta förklarade varför respondenterna kunde tänkas motsätta sig invandrare (2007:481). Citrin och Sides analys är att motsättningarna mot influenser från andra kulturer kan komma som personers motstånd mot en expanderad Europeisering och även mot muslimska invandrare i relation till de senare årens terrorattentat (2007:501). Deras tes kan förstås som att utmana Stephan et. als syn på realistiska hot som den fundamentala förklaringen till negativa attityder riktade mot invandrare. Motsättningarna hävdar jag visa på den vikt som forskning tillskriver båda hoten som förklaringar till individens negativa attityder till personer som invandrat och således vikten av att forskning bör ta hänsyn till de båda. Vidare belyser Pehrson et. al i sin artikel om kulturella hot och negativa attityder till invandrare hos befolkningen på Nordirland en vidare analytisk utgångspunkt för varför invandras föreställda kulturella inslag kan resultera i negativa uppfattningar hos en ursprungsbefolkning. De skriver att kulturella hot har påvisats tolkas som en reaktion på en utmanad dominant status snarare än en respons på minoritetens kulturer som sådana. En utmanad dominant position som tidigare hade åtnjutits genom en kontroll över sitt land kan anses bli försvagad av invandras kulturer (Pehrson et. al, 2012:20). Detta angreppssätt förstås av den här studien som en politisk dominans snarare än en motsättning mot kulturella värderingar eller tro, vilket mycket av den sociologiska forskning som diskuterar symboliska hot har lyft fram (se exempelvis Storm, 2011; Marx & Murray, 2013). Davido et. al belyser just värderingar som en viktig förklaring till varför personer kan komma att uppleva invandrare negativt (Davido et. al, 2014:281). I deras analys av data inhämtad via enkäter ifrån 24 stycken olika länder beskriver

författarna att invandrare kunde uppfattades som att hota upprätthållandet av accepterade traditioner och normer, vilket upplevdes utmana de värderingar som underbygger en tradition av konformitet inför samhällsvärderingar. I länder där ”ursprungskulturen” inte var väldigt förankrad i samhället, menar Davido et. al att personer med negativa attityder till invandrare lade stor vikt vid värderingar. Detta beskrivs också stämna för personer som bodde i länder med många utomeuropeiska invandrare. Således beskrivs värderingar som att spela en viktig roll för förklaringen till hur attityder till invandrare formas och även att dessa kan spela en större roll än vad en persons demografiska karaktär kan göra (2014:281).

Upplevda hot mot religionen och förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat

Det andra och sista symboliska hotet som undersökts i föreliggande studie är upplevda hot mot religionen. Storm skriver i sin analys av data ifrån International Social Survey Program att även då religiös tro och praktik har avtagit i Europa under de senare årtionden har ämnet kommit att bli uppmärksammat i diskussioner om invandring (Storm, 2011:75). I många Europeiska länder, fortsätter Storm, har kristendom och sekulär rationalism börjat ses som en integrerad del av länders historia och identitet. I sin studie fann hon att personer som identifierade sig som tillhörande ett kristet arv ofta upplevde att invandrare var ett hot mot landets gemenskap. Detta kunde uttryckas i en skepsis inför invandrade personer om deras religiösa tillhörighet skiljde sig från kristendomen. Storm fann även att en religiös bakgrund ofta jämfördes med ett etniskt arv och att det arvet kunde prägla personers inställningar till invandrare på ett negativt sätt då det upplevdes som att utmana ursprungslandets ”etniska arv” (2011:91).

Således går det att tolka ovan nämnda studier som att de värderingar som kulturer och religioner utgörs av i ett samhälle har en inverkan på varför personer kan komma att uppfatta invandrades kulturella eller religiösa influenser som ett hot. Vad som dock bör uppmärksammas i relation till både Storm och Citrin och Sides menar denna studies författare vara att Sverige idag präglas av sekularisering och kan ses som att har rört sig bort ifrån det kristna arvet, möjligtvis mer än vad många andra länder i Europa har gjort. Det innebär att religiösa värderingar kan ha tappat sin vikt hos svenskar och att andra värderingar, exempelvis kulturella, har kommit att spela större roll. En skillnad kan därför poängteras mellan Citrin och Sides urval samt de personer som är födda i Sverige, då katolicism fortfarande är en relativt utbredd religion på Irland.

Ovanstående forskningsöversikt har presenterat forskning som gjorts över upplevda symboliska och

realistiska hot och dess förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat. Orsaker till varför exempelvis personer som definierar sig som att tillhöra en svensk gemenskap kan uppleva att invandrare utgör ett hot mot välfärd, arbete eller chansen till ny bostad är exempel på forskning som presenterats. Vidare har religiöst arv, kultur och de värderingar som kan komma med dessa diskuterats som språngbräda till varför en grupp kan hysa negativa attityder till invandrare. Dessa fem områden är de symboliska och realistiska hot som jag med hjälp av den här studien har undersökt som möjliga förklaringar till Avpixlat-besökarens attityder till invandrare och förstås som de vanligaste hoten som forskning på området omfattar. Vad som har framgått av forskningsöversikten är att mycket av forskningen om symboliska och realistiska hot baseras på urval som är representativa för länders populationer. Det är ofta även populationer som vanligtvis är vagt definierade eller representerar en heterogenitet. Med följande studie vill jag bidra till det tidigare forskningsfältet på ett antal olika sätt. Dels genom att undersöka en population som tolkas som distinkt på så sätt att den är präglad av en homogenitet och att den även kontinuerligt identifieras utifrån sina negativa attityder till personer som invandrat. Dels undersöks de symboliska och realistiska hotens förklaringar mot varandra i en svensk kontext. Vidare förklarar denna studie attityder utifrån en annan utgångspunkt än bakgrundsfaktorer så som kön eller klasstillhörighet. Även om en förståelse för vikten av demografiska faktorer inte bör negligeras är bidrag som belyser negativa attityder utifrån andra perspektiv fördelaktiga för en bredare förståelse. En lucka hoppas således kunna fyllas med hjälp av den data som samlats in om symboliska och realistiska hots betydelser för attityder till invandrare hos en population som redan definierats som främlingsfientlig (http://expo.se/2012/hatstorm-mot-tjansteman-efter-avpixlat-artikel_4896.html). I det kommande avsnittet kommer studiens teoretiska och begreppsliga ramverk att presenteras.

3. Teori

I följande avsnitt kommer studiens teoretiska utgångspunkter att behandlas. Dessa har präglat studiens konstruktion och således dess syfte samt även konstruktionen av den enkät som använts för insamling av data. Nedan presenteras begreppen etnicitet, svenskhet som en föreställd gemenskap, kollektiv identitet, grupper, uteslutning och realistisk gruppkonflikt. Som inledning kommer studiens population, Avpixlat-besökare, att teoretiskt definieras. Sedan kommer begreppen etnicitet och svenskhet som en föreställd gemenskap att redogöras för. Vidare presenteras begreppet kollektiv identitet som en förlängning av svenskhet som en föreställd gemenskap. Detta följs av att begreppet grupp definieras. Uteslutning ur gemenskaper och realistisk gruppkonflikt kommer som

två separata avsnitt att avsluta studiens teoretiska avsnitt.

3.1 Avpixlats besökare som grupp

Den kommande studiens population består av de besökare som deltar i Avpixlats kommentarsfält. En teoretisk definition har inte återfunnits av dessa personer även om de av media har beskrivits som bland annat högerextrema (se exempelvis http://expo.se/2012/hatstorm-mot-tjansteman-efter-avpixlat-artikel_4896.html). Med hjälp av studiens teoretiska och begreppsliga referensramar, den empiri som har samlats in samt en förförståelse för besökarna kommer Avpixlats besökare här att definieras som en internetbaserad grupp vilka delar svenskhet som gemensam, social identifikation av sig själva och som hyser negativa attityder till personer som invandrat. Denna definition är enbart avsedd för denna uppsats och bör således betraktas som ett teoretiskt begreppsliggörande av en odefinierad samling människor.

3.2 Etnicitet och svenskhet som en föreställd gemenskap

Den svenska sociologen Torres definierar i *"Etnicitet och invandrarskap"* etnicitet som en kategori som hjälper till att vägleda individer i att dra slutsatser om vilka andra personer är för dem (Torres, 2010:20). Gemensamma föreställningar om svenskhet kan med hjälp av Torres förstås som att personer utgår ifrån vad de tror sig veta om bland annat utseenden eller kultur. När en individ tillskriver en annan individ en etnisk tillhörighet menar Torres att en "vi eller de"-konstruktion skapas (2010:21). För Torres handlar begreppet alltså om en gränsdragning där "vi" försöker skilja sig från "de andra". Bland annat skriver hon att politiska och samhällseliga kontexter kan ha betydelse för hur människor definierar sin egen samt andras etniska tillhörigheter (2010:22). Genom Torres går det att förstå svenskhet som en kategorisering som människor kan applicera på andra för att förstå hur de ska förhålla sig till dem. Således kan hierarkiska konstruktioner skapas och påverka våra antaganden om vilken social position andra tillhör (2010:24). Detta argumenterar jag vara en förutsättning för föreställningar om exempelvis svenskar som den dominanta gruppen i samhället. En parallell kan här dras till Turner (1982) då Torres skriver att grupperingar baserat på en gemensam föreställning om exempelvis svenskhet kan innebära att deltagarna ställer sig själva i goda dager i jämförelse med andra (Torres, 2010:24). Det menar jag exempelvis kunna ses som att en grups kulturella eller religiösa värderingar kan konstrueras av deltagarna som bättre än andras.

Genom Torres hävdar denna studies författare att det går att förstå svenskhet som en föreställd gemenskap baserad på kategorier som människor tillskriver sig själva och andra, ofta kopplade till

idéer om nationen. Idéerna om en föreställd gemenskap har sin grund i Anderssons ”Imagined Communities”. Där skriver Andersson att gemenskapen enbart grundar sig i personers föreställningar då deltagare i en nation aldrig kommer lära känna varandra eller träffa alla inom denna (Andersson, 1983:49). I ”*Diskrimineringens andra ansikte- svenskhet och ”det vita västerländska”*” knyter Mattsson an till Andersson och skriver att gemensamma idéer om ”svensk kultur” och svenska traditioner, ett gemensamt sätt att göra saker, har kommit att blandas ihop med en upplevd oro över en traditionell identitet och dess framtid inom olika samhällsområden. Mattsson menar att det finns ett intresse för en nationell självupptagenhet hos vissa individer och att denna självupptagenhet går att relatera till föreställningen om Sverige som ett invandringsland. En gemensam föreställning om svenskhet och vem som inte tillhör den svenskheten står enligt Mattsson i konkret relation till processer som konstruerar uteslutning (Mattsson, 2005:139). Matssons argument förstås kunna relatera till bland annat uteslutningen av personer med ett muslimskt påbrå ur arbets- eller bostadsmarknaden där svenskar kan uppleva sig ha en större rätt till ett nytt jobb. I de hierarkier som Mattsson beskriver menas positioner existera som ses som mer lika än andra, exempelvis en europeisk, vit eller västerländsk identitet (2005:140) där vithet är knutet till tankar om exempelvis Sverige som ett vitt land (2005:143). Vithet, menar Mattsson, är starkt kopplat till fördelar och privilegier (2005:144) vilket relateras till uppfattningar om att svenskhet är synonymt med samhällsliga fördelar, bland annat rätten till subventionerad sjukvård. Hon argumenterar vidare för att vissa sätt att prata om personer som har invandrat till Sverige har kommit att resultera i att invandrare konstrueras som ett hot mot svenskheten som en föreställd gemenskap (2005:145). För Mattsson är det uppfattningar om likhet och särart mellan svenskar och invandrare som kan skapa avståndstagande attityder (2005:145) och tillskrivandet av olika sociala makter (2005:147). Svenskhet som gemenskap menar hon således kunna ses bidra till upplevda sociala positioner om exklusiva möjligheter och tillgångar samt uteslutningen av andra ur dessa (2005:148).

I ”*Det symboliska objektet*” beskriver Azar gemenskap som baserad på människors utbyte av olika symboler, vilket tenderar att binda dem samman (2005:160). Detta förstås i denna studie som exempelvis firandet av svenska traditioner eller upprätthållandet av gemensamma, kulturella värderingar. Den upplevda gemenskapen beskrivs av Azar som en kollektivering där överensstämmande intressen för att utesluta andra kan uppstå om gemenskapen uppfattas som hotad (2005:161). Om så är fallet kan individerna i gemenskapen försöka snara åt gemenskapen genom att utesluta personer som exempelvis inte uppfattas vara en del av ”den svenska kulturen”. Azar drar här en parallell till forskning om symboliska och realistiska hot (jfr Murray & Marx, 2013; Stephan

et. al, 1998) och skriver att när personer i en gemenskap upplever att deras materiella eller symboliska fördelar är hotade, kan sätt konstrueras för att utesluta utomstående ifrån att erhålla dessa (2005:162).

Begreppen etnicitet och en föreställd svensk gemenskap ses som fördelaktiga för den kommande analysen eftersom de möjliggör en diskussion av de personer studien baserades på. Genom Torres definition av begreppet etnicitet samt Mattsson och Azars diskussioner om föreställningar om svenskhet och gemenskap görs ett närmande av begreppet kollektiv identitet vilket nämns i detta avsnitt via Azar. För att vidare kunna analysera studiens resultat kommer begreppet kollektiv identitet att redogöras för här näst.

3.3 Kollektiv identitet

I *"Collective identity and social movements"* definierar sociologerna Polletta och Jasper kollektiv identitet som en persons moraliska, kulturella och emotionella kopplingar till en bredare social kategori, exempelvis en föreställd gemenskap. Polletta och Jasper beskriver det som en individs uppfattning om att denne delar status eller gemenskap med andra och att detta bör ses som en föreställningar snarare än personers direkta upplevelser (Polletta & Jasper, 2001:285). I linje med Polletta och Jasper skriver den Israeliska sociologen Eisenstadt i *"The construction of collective identities"* att den centrala delen i konstruktionen av kollektiva identiteter är att personer definierar likheter hos varandra (Eisenstadt, 1996:231). Till detta adderar den Italienska sociologen Melucci i *"The process of collective identity"* att personer även måste kunna uppfatta skillnader mellan sig själva och andra för att kunna definiera att hen tillhör en viss kollektiv identitet (Melucci, 1996:47). Baserat på ovanstående definitioner hävdar denna studies författare att en kollektiv identitet kan förstås som individers föreställda moraliska och emotionella gemenskaper generaliserade till en bredare, föreställd gemenskap. Gemenskaperna baserar sig främst på föreställda likheter och skillnader mellan den interagerande individen och de personer som inkluderas och utesluts ur den kollektiva identiteten.

En delad kollektiv identitet skriver Polletta och Jasper främst kunna bidra till att personer känner positiva emotioner inför deltagarna i den gemenskap som den kollektiva identiteten baserar sig på (Polletta & Jasper, 2001:285). Detta går att relatera till Mattssons diskussion om svensk gemenskap och hur denna kan resultera i att person från andra kulturer eller religioner konstrueras som sämre. För att få en bättre förståelse för vilka uppfattade likheter kollektiva identiteter kan omfatta, vänder

jag mig här till Eisenstadts tre idealtypiska koder. Koderna identifierar vad som hjälper till att influera och forma konstruktionen av kollektiva identiteter. Ett uppfattat gemensamt ursprung, exempelvis att tala det svenska språket, kan resultera i att folk upplever att de delar en gemensam kollektiv identitet. Hövlighet beskrivs som en vidare kod under vilken gemensamma rutiner eller traditioner kan hjälpa till att definiera och markera vart gränsen går mellan olika gruppers kollektiva identiteter (Eisenstadt, 1996:232). Detta förstås av föreliggande studies författare kunna vara en anledning till varför influenser från andra kulturer kan uppfattas som ett hot mot den föreställda svenska gemenskapen som en kollektiv identitet (jfr. Mattsson, 2005; Azar, 2005). Till sist menar Eisenstadts att helighet är det som utgör en grupps kollektiva värderingar, tro och moral om vad som är rätt och fel (1996:232). Denna kod kan exemplifieras genom avståndstaganden från andra personers religiösa värderingar och tro. Eisenstadt exemplifierar vidare att kollektiva identiteter som helt eller delvis baseras på ett föreställt gemensamt ursprung tenderar att lägga en stark betoning på en jämlik fördelning av resurser för alla deltagare inom gemenskapen, medan utomstående tenderar att nekas dessa (1996:233). Liknande beskrivs kollektiva identiteter vara nära sammanflätade med kampen om olika resurser (1995:234), exempelvis ensamrätten att få utöva sina religiösa traditioner. Deltagandet i en viss kollektiv identitet menar Polletta och Jasper kunna ses som någonting som bidrar till fördelar för deltagare och nackdelar för de som utesluts (Polletta & Jasper, 2001:290).

Att diskutera svenskhet som gemenskap och kollektiv identitet har sin utgångspunkt i en diskussion om grupperingar. Då denna studies syfte grundar sig i en grupps attityder till en annan, Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat, kommer begreppet grupp och social identifikationsmodell att diskuteras i nästa avsnitt.

3.4 Grupper och social identifikation

För att kunna tala om gruppmedlemskap vilket denna uppsats ämnar att göra, kommer den amerikanska socialpsykologen Turner's (1982) definition av grupp att användas. I *"Towards a cognitive redefinition of the social group"* skriver Turner att en social grupp kan definieras som två eller fler personer som delar en gemensam identifikation av sig själva (Turner, 1982:15). För att redogöra för under vilka förhållanden en samling personer börjar betrakta sig själva som en grupp väder sig Turner till begreppet social identifikation. Begreppet innebär att personer tenderar att strukturera sina uppfattningar och attityder om sig själva och andra baserat på sociala kategoriseringar (1982:16). Medan tidigare forskning om grupper har betonat sammanhållning som det primära fenomen under vilka individer börjar betrakta sig själva som deltagare av en grupp (se

exempelvis Festinger et. al, 1950) menar Turner att social identifikation är ett mer användbart begrepp. Detta menar han kunna bero på att sammanhållning främst har vart framgångsrikt att studera i små grupper, ansikte-mot-ansikte. I kontrast till social sammanhållning beskrivs social identifikation som bättre lämpad för att förklara föreställda gemenskaper och attityder då det tar hänsyn till storskaliga, socialt konstruerade kategoriska medlemskap som exempelvis etniciteter eller religioner (1982:22). Turner skriver vidare att personers stereotypifierande av sin egen uppfattade grupp kan mynna ut i partiskhet gällande en god självutvärdering (jfr. Torres, 2010; Mattsson, 2005). Favoriserande jämförelser av ens grupp i relation till andra menar han kunna bidra till att personer uppfattar sig själva som att ha högre status, vilket kan leda till att höja deltagarnas självbilder (1982:30). I denna studie förstås detta exempelvis som att svenskar kan favorisera svenskhet före invandrarskap, vilket kan skapa positiva självbilder. I *"Social identifications"* argumenterar socialpsykologerna Hogg och Abrams på ett liknande sätt som Turner för att individer kan ha ett investerat intresse i att uppfatta sig själva som associerade till kategorier som är positiva eftersom dessa kan skapa känslor av självvärdighet eller självkänsla (Hogg & Abrams, 1998:53). Turner kompletterar Hogg och Abrams med att skriva att intresset för en positiv självbild kan motivera personer till att förstärka bilden av sin egen grupp i jämförelse med andra. Om känslor finns av att gruppens goda självbild är hotad, kan deltagarna anta konkurrerande attityder och strategier för att försöka återställa den och således sin bild av sig själv (Turner, 1982:30). Partiskhet i attityder och uppfattningar som favoriserar ens egen grupp beskrivs som vanligt hos gruppmedlemmar. Detta menar Turner kunna vara just ett resultat av att personer i en grupp upplever att deras individuella självbilder stärks om de jämför sig med personer ur en annan grupp som de tillskrivit negativa attribut (Turner, 1982:31).

Med hjälp av Turners begreppsliggörande av grupp kan svenskhet som en föreställd gemenskap baserad på en kollektiv identitet ses i ljuset av en grupp. Definitionen av begreppet grupp ansågs som en nödvändighet för att kunna tala om både Avpixlat-besökare och personer som invandrat och således uppfylla studiens syfte. Denna studie vänder sig dock emot att oproblematiskt betrakta invandrade personer som en homogen grupp, någonting som kommer att diskuteras vidare under det etiska överväganden.

3.5 Uteslutning

Grupper kan karaktäriseras av mer eller mindre öppenhet gentemot utomstående. Weber skriver i *"The Economy and Society"* att en grupp kan betraktas som stängd för utomstående om deltagarnas

meningar om hur gruppen ska se ut samt de överenskomna regler som existerar mellan medlemmarna i grupper utesluter eller begränsar andra ifrån att delta (Weber, 1978:39). Anledningar till varför individer kan tänkas vilja utesluta utomstående beskrivs kunna vara då de vill upprätthålla en viss typ av kvalitet på gemenskapen. Kvalité menar Weber vanligtvis vara kombinerat med deltagarnas intresse för prestige och möjligheten till fördelar. En vidare anledning till uteslutning av utomstående kan vara då fördelarna för deltagare i en grupp stramas åt om fler börjar konsumera dessa. Ett exempel menar Weber vara monopol på konsumtionen av vissa typer av varor (1978:46). Genom Weber kan detta exemplifieras som att vissa personer i en ursprungsbefolkning kan anse sig ha större rätt till exempelvis subventionerad sjukvård än vad personer som invandrat bör ha.

Vidare beskrivs en stängd grupp även kunna vara ett resultat av deltagares traditionella, känslomässiga eller rationella värderingar (jfr Eisenstadt, 1996) samt vara grundad i gemensamma religiösa värderingar hos personer som delar tro. Om deltagare vill förbättra sina chanser att behålla monopol på sina fördelar skriver Weber att deras intressen kan resultera i att gemenskapen hålls stängd för utomstående. Anammade fördelar som ges av bland annat monopoliseringen av en viss typ av tillgång benämns som rättigheter (1978:44). Både vidden och metoden för att utesluta personer beskrivs av Weber som att kunna variera. Olika typer av kriterier för att personer ska uteslutas kan konstrueras, bland annat genom att hävda att en person är född in i ett annat gruppmedlemskap. En stängd gemenskap för utomstående kan därför möjliggöra att deltagarna får njuta fritt av vissa fördelar för resten av livet just på grund av olika rättigheter (1978:45).

Webers teori om personers anledningar till att vilja utesluta andra, baserat på exempelvis ekonomiska resurser eller religiösa värderingar, relaterar i hög grad till den forskning som presenterats om symboliska och realistiska hot. Uteslutning som begrepp ses därför som ett värdefullt stöd för en teoretisk analys av den empiri som samlats in. I teoriavsnittets sista del kommer den teori som konceptualiserade realistiska hot att ges en övergripande presentation.

3.6 Realistisk gruppkonflikt

I de tidigare avsnitten har social identifikation och etnicitet diskuterats som två möjliga förutsättningar under vilka personer kan komma att identifiera sig själva och andra som tillhörande grupper. Första delen i kapitel två beskriver social uteslutning ur gemenskaper och grupper samt möjliga orsaker till detta. Kollektiv identitet har även diskuterats som ett förhållande under vilka

människor kan komma att identifiera sig med andra, vilket även kan leda till en uteslutning av individer baserat på symboliska fenomen som emotioner eller värderingar. Den kommande och sista delen i studiens teoretiska kapitel syftar till att komplettera ovanstående sektioner genom att diskutera konflikten som kan uppstå mellan grupper när olika typer av resurser, materiella eller symboliska, upplevs vara hotade. För denna diskussion kommer realistisk gruppkonfliktteori att användas, då denna teori väver ihop studiens tidigare teoretiska diskussion om grupper, uteslutning samt ekonomiska och symboliska resurser.

I *"Realistic Intergroup Conflict"* definierar socialpsykologerna Platow och Hunter realistisk gruppkonflikt som ett möjligt resultat av en grupps fördomar mot en annan baserat på antagandet att det finns en fundamental materiell konkurrens över en eller flera värderade resurser. Författarna skriver de att resurserna som grupperna konkurrerar med varandra om kan vara så kallade konkreta resurser, så som varor eller pengar, men också symboliska resurser, exempelvis status, emotioner eller värderingar (Platow & Hunter, 2001:203). Den Nya Zeeländska socialpsykologen Duckitt förlänger i *"The Social psychology of prejudice"* Platow och Hunters teori och skriver att mycket av den realistiska gruppkonfliktteorin är begränsad till att behandla konkurrensen mellan grupper som kan förstås ha en liknande status och makt. För Duckitt är detta problematiskt då konflikter ofta uppstår mellan grupper som inte besitter en likvärdig status eller makt. Ett exempel menar han vara när en större grupp baserad på föreställda gemensamheter eller en kollektiva identitet försöker att dominera en mindre etnisk grupp i samhället genom att neka dess deltagare materiella och symboliska resurser. I det fall där en majoritetsgrupp besitter en stor del av makten över resurserna kan en dominans av majoritetsgruppen över minoritetsgruppen uppstå (Duckitt, 1994:157). Detta förstås i denna studie som att "svenskar" kan komma att försöka dominera minoritetsgrupper gällande exempelvis resurser som bostäder eller rättigheten att få utöva kulturella eller religiösa traditioner öppet i samhället. Om en majoritetsgrupp uppfattar att en mindre grupp försöker vara med och konkurrera om värderade resurser beskrivs den mindre gruppen av Duckitt kunna konstrueras som ett direkt hot. Deltagarna i majoritetsgruppen kan då svara genom att hysa negativa attityder mot det uppfattade hotet och förstärka bilden av den mindre gruppen som underlägsen. Attityderna beskrivs användas som ett sätt för deltagarna i en majoritetsgrupp att konstruera en fortsatt fördelaktig bild av sig själv (1994:159).

I detta avsnitt har realistisk gruppkonflikt diskuterats. Avsnittet motiveras med att starkt relatera till studiens syfte. I nästa avsnitt kommer studiens metodologi att diskuteras.

4. Metod

I följande kapitel kommer en beskrivning att ges av det metodologiska angreppssätt som använts för att besvara studiens frågeställningar och således uppfylla dess syfte. Kapitlet inleds med en presentation och motivering av den metodologiska ansatsen. Vidare följer en redogörelse för den sajt som är studiens utgångspunkt, Avpixlat. Studiens urval presenteras sedan och sedan den enkät som har konstruerats för att samla in empiri. Detta följs av en beskrivning av hur insamlingen av datamaterialet har gått till, de variabler som studerats, hur dessa har operationaliserats och analyserats. Sist i metodologiska avsnittet diskuteras studiens reliabilitet, validitet samt etiska överväganden.

4.1 Metodologisk ansats

Då denna studie syftar till att undersöka individers attityder till andra människor har en kvantitativ ansats valts då denna ansats lämpar sig just för attitydundersökningar (Hjerm, 2010). Vidare förstås en kvantitativ ansats passa för att undersöka Avpixlat-besökare som population då populationen utgörs av anonyma besökare på internet, vilka kan vara svåra att komma i kontakt med personligen för intervjuer. En webbaserad enkät konstruerades för att samla in det empiriska materialet vilket är vanligt förekommande i kvantitativa ansatser och en vanlig metod för attitydundersökningar (Befring, 1999:77). Datan bearbetades med hjälp av bivariat och multivariat analys där en korrelationsanalys användes för att undersöka om det fanns ett samband mellan besökarnas upplevelser av de symboliska och realistiska hoten samt deras attityder till personer som invandrat. Vidare utfördes enkla linjära regressionsanalyser samt multipla linjära regressionsanalyser för att undersöka hur dessa hot tillsammans och i påverkan av varandra kunde förklara besökarnas attityder. Innan jag går vidare i den metodologiska beskrivningen har jag valt att även här beskriva Avpixlat som sajt och dess kommentarsfält. Detta är för att presentera en tydligare bild av hur studiens population ser ut och inte bara teoretiskt definiera den.

4.2 Avpixlat

Avpixlat startade hösten 2011 och beskrivs på dess infosida som en Sverigevänlig webbplats som verkar med en alternativjournalistisk anda. Deras syn är att andra medier förmedlar en felaktig bild av invandrare till det svenska folket. En stark negativ betoning läggs på mångkulturalitet och rädslor för en pågående ”samhällsnedbrytning” i form av en nedbruten nationell identitet (avpixlat.info). Som kommer att påvisas i diskussionen av studiens urval har sidan ett flertal gånger benämnts som en sajt baserad på främlingsfientliga attityder riktade mot invandrare (se exempelvis

http://expo.se/2012/hatstorm-mot-tjansteman-efter-avpixlat-artikel_4896.html). Under senare år är sidan även frekvent omdiskuterad i både media och politik. Namnet Avpixlat grundar sig i en kritik av traditionell media vilken anses censurera innehåll till invandrares fördel med hjälp av pixlingar. Namnet kan således förstås grundat i en negativ inställning till personer som invandrat, där dessa personer målas upp som en grupp som hotar svenskheten. Avpixlat består av kommentarsfält där besökare kan kommentera publicerade artiklar om bland annat invandring. Det går att vara anonym och kommentarsfälten beskrivs som en plats med högt i takhöjd avsedda att diskutera exempelvis attityder till invandrare. Nästan uteslutningsvis kan kommentarerna förstås fokusera kring invandrare som ett hot mot exempelvis ”det svenska välfärdssystemet” eller bostadsmarknaden. Ett exempel för att demonstrera ett av kommentarsfälten visas nedan där besökarnas namn är censurerade.

Figur 1 visar en skärmdump ifrån ett av Avpixlats kommentarsfält

4.3 Urval

Studiens urval baserar sig således på de individer vars attityder har avsetts att mätas; personer som besöker Avpixlats kommentarsfält. Urvalet består av 217 respondenter. 53 av dem har uppgett att de är kvinnor och 164 respondenter har uppgett att de är män. Åldrarna på respondenterna varierar mellan 18 och 80 år och flest respondenter är födda på 60-talet. Då Avpixlat kontinuerligt blir beskrivet som en främlingsfientligt hat-sajt riktad mot invandrare (se exempelvis http://expo.se/2012/hatstorm-mot-tjansteman-efter-avpixlat-artikel_4896.html; <http://www.expressen.se/nyheter/expressen-avslojar/flera-politiker-skriver-anonymt-pa-hatsajter/>) fanns det en förförståelse för att besökare som sitter på sajtens kommentarsfält redan hyser negativa attityder gentemot invandrare. Då mycket annan forskning om symboliska och realistiska hot

tenderar att baseras på populationer vars attityder inte redan beskrivits som negativa, gör detta föreliggande studies population intressant att studera. Då vem som helst kan registrera sig och direkt delta i kommentarsfälten blev besökarna lätta att nå ut till. Dock fanns en problematik med att besökare tidigare har fått sina identiteter uthängda på internet samt att de kontinuerligt blir kritiserade för sina attityder. Det medförde att ett par besökare avrådde andra från att fylla i enkäten och vid ett tillfälle raderades inlägget som enkäten postades med av en chattmoderator. Ett högre antal svarande hade möjligtvis kunnat förväntas om detta inte hade skett även om förhållandevis många svar ändå erhöles på kort tid.

Enkäten skickades ut under två dagar, en helgdag och en vardag, vid olika tidpunkter på dygnet i sammanlagt sex olika kommentarsfält. Urvalet betraktas därför som ett icke-slumpmässigt bekvämlighetsurval (Trost, 2012:32). Av alla sex utskick fick fem ligga kvar utan att bli raderade vilket innebär att inläggen synliggjordes i kommentarsfälten under en längre tid. Att enkäten fick ligga kvar möjliggjorde att en stor del av besökarna hade lika stor chans att se enkäten och därför kunnat delta i studien. Enkäten riktar sig heller inte till en specifik besökare. Både aktiva besökare i kommentarsfälten och personer som enbart går in och läser utan att delta i diskussioner kunde vara med och besvara enkäten. Vidare betraktas urvalet som homogent vilket anses vara en viktig del i indikationen på ett representativt urval (Befring, 1994:42). Att det argumenteras för som homogent innebär, som tidigare lyfts, att attityderna till invandrade personer kan ses som genomgående negativa hos besökarna. Eftersom det saknas statistik över hur många personer som är aktiva på Avpixlat är det problematiskt att uttala sig om hur stort urvalet är i relation till populationen. Detta gör det problematiskt att uttala sig om huruvida urvalet är representativt för populationen eller ej. Då urvalet ändå är så pass stort ser jag att studiens resultat bidrar med kunskap om en grupp vars attityder inte är vidare efterforskade.

4.4 Enkät som metod

I linje med studiens syfte skapades en enkät baserad på 23 attitydfrågor. Påståendena utgörs av en Likert-skala vilket Befring beskriver som en av de mest använda för kvantifieringen av attityder (Befring, 1992:77). Enkätens demografiska del bestod av sex stycken påståenden baserade på statistiska centralbyråns rekommendationer för utformningen av bakgrundsfrågor; kön, födelseår, högsta genomförda utbildning, individuell månadsinkomst före skatt, huvudsaklig sysselsättning just nu samt den öppna frågan till vilket yrke respondenten ville räkna sitt arbete.

Enkätens andra del bestod sammantaget av fem stycken negativt och positivt formulerade stängda påståenden. Dessa avsåg att mäta respondenternas generella attityder till personer som invandrat vilket var en förutsättning för att kunna besvara studiens frågeställningar. Ett exempel på ett påstående avsett att mäta generella attityder var ”Sverige bör öka det generella mottagandet av invandrare”. Att påståendena formulerades som både negativa och positiva var då enkäten inte skulle få en för negativ betoning och konstruera personer som invandrat med en negativ underton. Detta förstods kunna avskräcka informanterna från att vilja besvara enkäten. Ett öppet kommentarsfält lämnades i slutet av den generella sektionen att besvara om respondenterna så ville.

Enkätens tredje del inleddes på en ny sida för att undvika att respondenten skulle uppleva en mättnad på frågor. Med utgångspunkt i tidigare forskning om upplevelser av symboliska och realistiska hot utgjorda av personer som invandrat samt studiens teoretiska och begreppsliga referensramar formulerades negativa och positiva påståenden om attityder till invandrare i relation till symboliska och realistiska hot. Påståendena behandlade delvis de realistiska hoten arbete, bostad och välfärd. Dessa områden beskrivs återkommande i forskning som att kunna upplevas vara hotade av minoritetsgrupper, vilket kan resultera i att de betraktas som realistiska faror att bli av med för en majoritetsgrupp (se exempelvis Marx & Murray, 2013). Delvis behandlades även områdena kultur och religion, vilka är områden som kan uppfattas medföra ett symboliskt hot mot en majoritetsgrupps tro och värderingar. Exempel på ett påstående som behandlar området religion är ”Invandrades religiösa värderingar och tro passar in i samhället”. Även under den tredje sektionen lämnades ett kommentarsfält i slutet av påståendena för att fånga upp möjliga åsikter som respondenten ville uttrycka. Att lämna två öppna kommentarsfält efter varje sektion ansågs limitera det problem enkäter kan komma med, att viktig information som respondenten vill dela med sig av inte fångas upp. Att använda öppna kommentarsfält sågs även som ett bra sätt att kunna komplettera studiens resultatdel med respondenternas egna citat (Trost, 2010:75).

Påståendena som använts är inspirerade av tidigare attitydundersökningar avsedda att mäta individers attityder till personer som invandrat. Frågorna har inspirerats av Mångfaldsbarometern (2014), Ipsos mätning av attityder till integration och invandring i Sverige och Norge (2015), European social survey's mätning av attityder till personer som invandrat och deras förfäder samt påståenden speciellt framtagna för att mäta realistiska och symboliska hot. Påståendena studerades inför konstruktionen av föreliggande studies enkät och omformulerades sedan för att lämpa sig för studiens syfte. Jag har även varit noggrann med att omformulera vissa påståenden för att undvika att på ett oproblematiskt sätt konstruera invandrare och svenskar som två homogena motsatsgrupper.

Detta är någonting som kommer att diskuteras vidare under etiska överväganden. Svartalternativen formulerades utifrån Mångfaldsbarometerns (2014) svartalternativ likadant för alla påståenden. De bestod av sex stycken fasta svartalternativ där respondenten fick välja ett; ”instämmer helt”, ”instämmer delvis”, ”varken instämmer eller tar avstånd”, ”instämmer inte”, ”tar helt avstånd” och ”vet ej”. Att ta med ”vet ej” motiverades med att respondenter som faktiskt inte visste vad de tyckte om påståendet inte skulle tvingas att svara på ett sätt de inte tyckte. Att tvinga en respondent att hålla med om någonting mot sin vilja förstås som att ha kunnat utgöra ett validitetsproblem för studien (Befring, 1992:60). En viktig aspekt som togs hänsyn till var att de olika svartalternativen inte skulle överlappa varandra utan snarare samvariera. Kravet på samvariation, alltså att svartalternativen gick i en viss riktning, relateras till kodningsprocessen där varje alternativ tilldelades ett visst värde (se kapitel 4.7 Genomförande). Vidare är enkäten skapad med hjälp av Survey Gizmo vilket är ett elektroniskt verktyg lämpad för denna typen av datainsamling. En länk genererades som tog respondenten snabbt och enkelt till enkätens förstasida. Enkätens layout var lättillgänglig på så vis att texten var stor samt att en uppdelning gjordes efter hälften av frågorna för att inte respondenten skulle tröttnas ut och ge upp (Trost, 2010:141).

4.5 Insamling av data

Den data som använts i studien är inhämtad under mars månad 2016 med hjälp av en webbaserad enkät avsedd att mäta attityder. Attityd definieras här med hjälp av Befring som menar att ”en attityd kan refereras till som en tendens att reagera på ett visst sätt gentemot personer, symboler eller andra aspekter av en persons omgivning” (Befring, 1992:77). Attityder kan alltså förstås ligga till grund för bland annat värderingar och bedömningar av andra människor. Efter enkätens utformning, vilken beskrivs vidare under avsnittet 4.7 Genomförande, postades den ihop med ett missivbrev (se bilaga 1) i sammanlagt sex olika kommentarsfält på Avpixlat under två olika dagar, en vardag samt en helgdag, för att fånga ett bredare urval. Missivbrevet utformades i ett tidigt skede av studien och presenterade därför ett relativt brett syfte. Detta var att undersöka attityder till invandring hos personer på internet. En fördel med att ha ett så pass brett syfte med i presentationen av studien var att det fanns få indikationer på exakt vad som skulle mätas vilket kan ses som mindre avskräckande att svara på. Detta sätts i relation till att besökare på Avpixlat tidigare fått sina identiteter uthängda och kan möjligtvis på grund av det ställa sig obekväma till att ge detaljerad information om sina attityder till personer som invandrat. Den första gången enkäten postades var på eftermiddagen i tre olika kommentarsfält. Andra gången enkäten postades gjordes detta på förmiddagen. Valet att posta enkäten under olika tidpunkter på dygnet samt både helg- och vardag

motiverades med förhoppningen att kunna fånga ett bredare urval.

4.6 Studerade variabler

Med utgångspunkt i studiens frågeställningar användes variabler avsedda att mäta respondenternas attityder till invandrare i relation till de symboliska och realistiska hoten kultur, religion, arbete, bostad och välfärd samt variabler avsedda att mäta generella attityder till invandrare. De variabler avsedda att mäta symboliska och realistiska hot slogs samman till fem stycken index och utgjorde de oberoende variablerna. De variabler avsedda att mäta generella attityder slogs samman till ett index och utgjorde den beroende variabeln. Variablerna beskrivas vidare nedan.

4.6.1 Oberoende variabler

Enkätens oberoende variabler bestod dels av de demografiska variablerna. Dessa mätte respondentens kön, månadsinkomst efter skatt, högsta utbildningsnivå, sysselsättning samt specificerat yrkesområde. Dels bestod enkätens oberoende variabler av de påståenden som mätte respondenternas attityder till personer som invandrat i frågor om de symboliska och realistiska hoten. Att dessa satts som oberoende variabler motiveras med hjälp av den forskningsöversikt som har gjorts. Som påvisats har det argumenterats för att upplevelser av symboliska och realistiska hot har visats kunna förklara en individs attityder till invandrare snarare än tvärtom. I linje med tidigare forskning vill jag i denna studie därför argumentera för att en helhetsbild rimligtvis bör vara influerad av upplevelserna av flera olika påverkansfaktorer.

De påstående som avsåg att mäta de symboliska och realistiska hoten består av tre till fyra påståenden per område. Alla påståenden har behandlats med lika stor tyngd. Det hade här varit möjligt att tilldela vissa påståenden mer vikt i SPSS, exempelvis påståenden med en mer negativ betoning än andra. Valet att inte göra detta grundar sig i en begränsad statistisk kunskap och ses som en av studiens begränsningar.

Påståendena som mätte attityder till invandrare i frågor om kultur, ett symboliskt hot, mätte huruvida respondenterna höll med om att influenser från andra kulturer berikar svensk kultur, om invandrares värderingar är kompatibla med svenskars, om kulturell mångfald är ett hot mot svensk kultur samt om att de kunde tänka sig att gifta sig med någon från en annan kultur.

Påståendena som mätte attityder till invandrare i frågor om religion, vilket är det andra symboliska hotet som denna studie undersökt, mätte huruvida respondenterna höll med om att invandrades religiösa tro och värderingar är kompatibla med det svenska samhället, om andra religionstillhörigheter är ett hot mot jämställdhetens utveckling samt om det är positivt att fler heliga platser byggs för personer med annan religiös bakgrund än kristendomen.

Påståendena som mätte attityder till invandrare i frågor om välfärd, ett realistiskt hot, mätte huruvida respondenterna höll med om att personer som invandrat belastar den subventionerade sjukvården, om invandrare bidrar till ett starkare välfärdssystem och om invandrare är en börda för det svenska välfärdssystemet.

Påståendena som mätte attityder till invandrare i frågor om bostad, ett realistiskt hot, mätte huruvida respondenterna höll med om att invandrande personer gör det svårare för fattiga människor att erhålla bostadsbidrag, om personer som invandrat försämrar ens egen chans att få bostad, om en etnisk mångfald skulle göra ett bostadsområde mer attraktivt för en att flytta till, samt om personer som invandrat bidrar till att minska familjers chans att få bostad.

Slutligen handlade de påståenden som avsåg att mäta respondenternas attityder till invandrande personer i frågor om bostad, ett realistiskt hot, om huruvida respondenterna höll med om att invandrare försämrar ens chans till att få arbete, om att invandrande personer bidrar till en större risk för en att förlora arbetet samt om att genom att acceptera lägre löner, bidrar personer som invandrat till att lönerna sänks.

4.6.2 Beroende variabel

Den beroende variabel som har använts i studien omfattar de påståenden som avsåg att mäta respondenternas generella attityder till personer som invandrat. Frågorna under temat generella attityder till invandrare formulerades med en så generell utgångspunkt som ansågs vara möjligt. Frågorna mätte respondenternas attityder till påståenden om huruvida Sverige borde öka det generella mottagandet av invandrare, om invandrande personer i huvudsak är positivt för Sveriges generella utveckling, om respondenten känner en oro inför att fler invandrare kommer att bosätta sig i Sverige, om Sverige bör minska det generella mottagandet av invandrande personer samt ju mindre invandrande personer man märker av i vardagen, desto bättre.

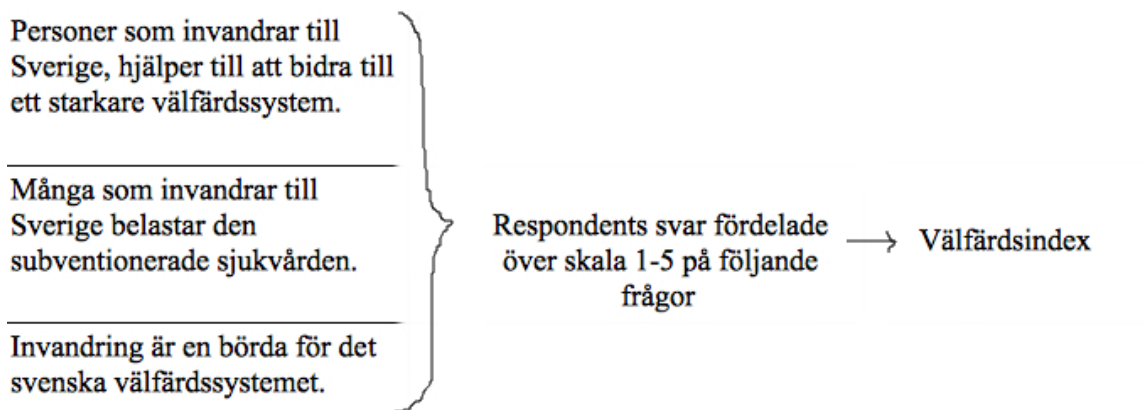
4.7 Genomförande

Variablerna som alla baserats på samma Likertskala omkodades först från kategoriska till numeriska variabler med anledning av valet att kunna arbeta med centralmått, korrelationer och regressioner. Från början utgjordes svarsskalan av sex stycken olika alternativ; ”Instämmer helt”, ”Instämmer delvis”, ”Varken instämmer eller tar avstånd”, ”Instämmer inte”, ”Tar helt avstånd” samt ”Vet ej”. Svartalternativen omkodades till intervallskalor löpandes ifrån ett till fem, där ”Vet ej” representerar 0 och sattes som bortfall. Att använda ”Vet ej” som bortfall visade sig inte bli problematiskt då detta inte bidrog till ett större bortfall.

Svarsskalan för de positiva och negativa påståendena omkodades med olika värden då de inte mätte samma typ av attityd. De negativa påståendens svartalternativ, exempelvis ”Jag känner en oro inför att fler invandrare kommer att bosätta sig i Sverige”, omkodades från 5-0. ”Instämmer helt” tillgavs värde 5 vilket är den kraftigaste graden av negativ attityd. Svartalternativ ”instämmer delvis” tilldelades värde 4, ”varken instämmer eller tar avstånd” värde 3 och så vidare. Detta innebär att ju mer en respondent höll med om de negativa påståendena, ju högre blev värdet på den numeriska svarsskalan. Ett högt värde som svartalternativ på de negativt formulerade frågorna indikerar således en kraftigare grad av negativitet. För de positivt formulerade påståendena, exempelvis ”Sverige bör öka det generella mottagandet av invandrare”, spegelvändes värdena. Svartalternativ ”Instämmer helt” tilldelades värde 1 vilket innebar att ju mer en respondent höll med om påståendet, desto mindre värde kom svaret att representera.

När variablerna hade omkodats till numeriska variabler korrelerades alla frågor inom varje område med varandra för att kunna utesluta att de inte mätte samma sak. Det resulterade i att en variabel för området bostad var tvungen att exkluderas då den korrelerade med en annan fråga inom samma område. Variablerna för varje symboliskt och realistiskt hot slogs sedan samman till fem stycken olika index och variablerna avsedda att mäta generella attityder slogs ihop till ett index med hjälp av medelvärdes-funktionen i SPSS output för sammanslagning av variabler. Anledningen till att just medelvärdes-funktionen användes istället för summeringsfunktionen, vilken är en vanlig funktion för sammanslagningen av variabler, var då summeringsfunktionen resulterade i att varje respondents totala summa för var område mättes från 1-25. Det beror på att SPSS summerar varje respondents svar i stället för att ta medelvärdet på det. Då värden på 1-5 kändes mer överskådliga och lättare att tolka än 1-25 valdes medelvärdes-funktionen. Detta genererades sex stycken olika index. Exempelvis slogs alla frågor som behandlade attityder till invandrare i frågor om kultur ihop, vilket kom att utgöra ett kulturindex och således ett symboliskt hot. På samma sätt slogs alla frågor

som behandlade ämnet välfärd ihop till ett välfärdsindex och således ett realistiskt hot. Varje separat hot-index, exempelvis hot mot välfärden, utgår alltså ifrån forskning om symboliska och realistiska hot som menar att något av dessa områden kan komma att förklara mer av en majoritetsgrupps negativa attityder till invandrare än ett annat. Varje index fördelningskurva kontrollerades för samt partiella bortfall och en jämförelse mellan medelvärdena gjordes. Då det partiella bortfallet var så pass litet med max 5 svar i regressionsanalyserna ansågs bortfallet inte att vara problematiskt för den fortsatta analysen.

Figur 2 visualiserar kodningsprocessen för välfärdsindexet

4.8 Analysmetod

När enkäterna samlats in exporterades dessa ut som ett Excell-ark. Arket matades sedan in i SPSS vilket är det statistiska program som uteslutande har använts för att analysera datan. Först togs deskriptiv statistik fram med hjälp av tabeller och diagram för att studera variablerna. Både en presentation av några av de variabler som mätt besökarnas generella uppfattningar om personer som invandrat samt variablerna som mätt symboliska och realistiska hot presenterades. Detta var för att visualisera hur variablerna var fördelade, vilket underlättar förståelsen för datan. För den deskriptiva statistiken var variablernas värde kategoriska med svarsalternativen så som enkäten utformades. Att presentera variablerna på det sättet kan underlätta förståelsen för fördelningen då det kan vara lättare att uppfatta vad alternativet ”Instämmer helt” innebär istället för att avläsa ett motsvarande siffervärde.

Vidare skapades indexen för varje område. För detta omkodades variablerna från kategoriska till numeriska. Svartalternativen fick alltså ett siffervärde bestående av 1-5 istället för ett påstående, då detta är en grundförutsättning för utförandet av korrelations- och linjära regressionsanalyser. Skala 5

har analyserats som en kraftigt negativ attityd, skala 4 som negativ, skala 3 som neutral och skala 1-2 som positiv. Studien valde vidare att presentera medelvärdet, standardavvikelsen och konfidensintervaller i tolkandet av indexen för att skapa en förståelse för variablerna som resultatet bygger på.

När indexen för varje område slagits ihop och presenterats utfördes en korrelationsanalys mellan alla oberoende variabler samt den beroende variabeln. Vald korrelationskoefficient blev Spearman's Rho då denna är robust för variabler som inte är normalfördelade, vilket den deskriptiva statistiken visade att de inte var. Korrelationsanalysen var nödvändig för att studera om det över huvud taget fanns ett samband att tala om mellan respondenternas attityder till invandrare i frågor om de symboliska och realistiska hoten och deras generella attityder till personer som invandrat. Analysmetoden såg till en riktning och styrka i sambandet vilket beskrevs med hjälp av korrelationskoefficientens värde som högst tar +1 och minst -1. Ett värde på +1 uppvisar ett perfekt positivt samband medan ett värde på -1 visar ett perfekt negativt samband.

Korrelationen utfördes och uppvisade positiva samband mellan alla variablerna. Exempelvis visade det realistiska hotet välfärd och generella attityder att $r = ,579$. Ett p-värde på ,000 visade att sambandet var signifikant på en enstjärig nivå och att det således var 0% chans att sambandet egentligen inte existerade. I kontrast till välfärd uppvisade arbetsindexet att $r = ,306$ och tolkades som ett måttligt positivt samband. Kulturvariabeln visade vidare att $r = ,567$, religionsvariabeln visade att $r = ,493$ och bostadsvariabeln att $r = ,422$. Alla korrelationskoefficienter tolkades som att ligga tillräckligt nära ,500 att de ansågs uppvisa måttligt starka, positiva samband där alla hade ett p-värde på mindre än ,000. Korrelationsanalysen tolkades som att det fanns ett samband mellan besökarnas attityder till invandrare i frågor om kultur, religion, bostad, arbete och välfärd och deras generella attityder till invandrare. En respondent som har svarat högt på frågor om de utgjorda hoten tenderade således också att ha svarat högt på påståenden om deras generella attityder till invandrare. Dock konstaterad korrelationsanalysen enbart att det fanns ett samband mellan symboliska och realistiska hot och respondenternas attityder till invandrare.

För att testa för hur upplevelserna av symboliska och realistiska hot förklarade besökarnas attityder till invandrare utfördes först linjära regressionsanalyser och sedan multipla linjära regressionsanalyser där de demografiska variablerna testades för som kontrollvariabler. Alla demografiska variabler visade ett högre p-värde än 5 och var således icke signifikant vilket innebär att med hjälp av den data som samlats in för denna studie har dessa variabler inte kunnat förklara

respondenternas generella attityder till personer som invandrat. Detta kommer att diskuteras vidare under implikationer för vidare forskning. Vidare gjordes först en enkel linjär regressionsanalys för att kontrollera för hur mycket en respondents svar på påståendena om upplevda hot kunde förklara dennes attityd till personer som invandrat, förutsatt att inget annat hot var med och påverkade denna relation. Detta gjordes för att påvisa hur mycket varje enskilt hot kunde förklara besökarnas generella attityder till invandrare under förutsättningen att hoten utgör den ensamma påverkansfaktorn. Sammanställningen visade att Beta-koefficienten för hot mot välfärden var högst och Beta-koefficienten för hot mot arbetsmarknaden var lägst. För att testa för hur de olika hoten påverkade varandra i deras förklaringar av de generella attityderna gjordes en multipel linjär regressionsanalys. Där adderades ett hot i taget för att kunna analysera hur dessa påverkade varandra i sitt samspel. Den första modellen utgjordes av hot mot välfärden och hot mot bostadsmarknaden, sedan adderades hot mot arbetsmarknaden i en modell, i en vidare modell adderades hot mot religion och sist hot mot kultur. Fem stycken modeller skapades alltså för att steg för steg påvisa hur attityderna till invandrare i frågor om kultur, religion, bostad, arbete och välfärd relaterade till respondenternas attityder till invandrare. Resultaten visade att det realistiska hotet mot välfärden var det hot som uppvisade högst Beta-koefficient i alla modeller. Detta tolkades som att upplevda hot mot välfärden främst kunde förklara respondenternas negativa attityder till personer som invandrat. Det symboliska hotet kultur utgjorde efter välfärd en förklaring till besökarnas attityder. Det symboliska hotet religion samt de realistiska hoten arbete och bostad blev i den slutgiltiga modellen icke signifikanta under påverkan av hot mot välfärd och kultur. Dessa uppvisade ett p-värde högre än 5% och ansågs således inte längre kunna förklara besökarnas attityder.

4.9 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet, eller tillförlitlighet, innebär att mätningen som studien grundar sig på är stabil på så sätt att den ska kunna replikeras och erhålla samma resultat (Trost, 2010:61). Denna studie förstås som präglad av en hög reliabilitet. Användningen av samma enkät som metod för att fånga upp respondenternas attityder är en fördel med den kvantitativa ansatsen då det fungerar som ett standardiserat mått. Vad som dock bör tas med i beaktning är att personer tolkar påståenden på olika sätt på grund av den mening de tillskriver påståendet. Därför har stor vikt lagts vid formuleringarna av enkätfrågorna för att undvika komplexitet och således vitt skilda tolkningar. Ett problem som kom att uppmärksammas när datan samlades in var att vissa respondenter hade svårt att tolka begreppen invandrare, kultur och religion då de innebär en generell kategorisering. Detta

ses inte som en nackdel för studien då jag medvetet har avsett att fånga upp just generella attityder utan att gå in på detaljnivå.

I utformningen av denna studies enkätpåståenden har jag utgått ifrån påståenden från tidigare undersökningar. Detta har gett mig fördelen att kunna jämföra mina resultat med tidigare forskning på området. Vidare finns goda möjligheter att utföra studien igen i en större omfattning då urvalet är lätt att komma i kontakt med. Vad som hade kunnat öka denna studies reliabilitet är om enkäten hade skickats ut flera gånger och således fått ett större urval. Huruvida det hade gått att göra urvalet slumpmässigt är dock svårt att säga då enkäten är webbaserad och det hade krävts godare teknisk kunskap. Det är även svårt att svara på varför vissa har valt att avstå ifrån att svara. I relation till detta är det värt att notera att då enkäten inte riktade sig till en specifik person finns risken att det främst är personer med hög benägenhet att svara som faktiskt har svarat. Ett problem som kan uppstå i detta fall är att urvalet präglas av en viss typ av person, exempelvis personer som är mer villiga att svara då deras attityder inte är lika extrema, eller tvärtom, väldigt extrema. I relation till den databearbetning som har gjorts finns risk för systematiska fel när index har sammansatts. Innan datan började bearbetas, gick denna dock igenom för hand för att undersöka saknade värden. Även då bearbetning av data med hjälp av statistiska program kan resultera i att systematiska fel uppstår när index skapas, har studie valt att använda index eftersom de bidrar med en god jämförbarhet vilket är positivt för analysen. Den höga svarsfrekvens som erhållits argumenteras för att kunna väga upp möjliga systematiska fel.

Validitet innebär att studien mäter det som faktiskt avsetts att mätas. Om många respondenter missuppfattar vad som frågas om blir validiteten låg då forskaren inte längre mäter det som är tillämpligt. Resultatet kan bli att mätningen blir skev och att slumpen kommer att spela stor roll (Trost, 2010:63). De påståenden som jag i denna studie har använt mig av för att mäta respondenters attityder med har som syfte att mäta just studiens olika områden. Dessutom är denna studies påståenden noggrant omarbetade i relation till syftet. En risk med påståendena är dock att de omfattar breda kategoriseringar och kan även förstås som laddade och således resultera i att respondenten valt att svara "Vet ej". Vid en noggrann genomgång av datan visade det sig dock att väldigt få har valt detta alternativ på enkätens påståenden.

4.10 Etiska överväganden

I denna sektion kommer en problematisering att göras kring användningen av begreppen invandrare, svensk och uttryck som "det svenska samhället". Detta är då enkäten baserar sig på

dessa typer av uttryck med motiveringen att på bästa möjliga sätt kunna besvara studiens syfte. Begreppen invandrare och svensk är problematiskt så till vida att båda konstruerar personer med många skilda kvalitéer som en homogen grupp. Båda indikerar på att det finns en motsats, en svenskhet och en ickesvenskhet och att en gräns mellan dessa grupper existerar, ett oss och ett dem. Idén om det svenska menar Mattsson ha befasts och blivit någonting personer tar för givet när de talar om samhället eller processer i samhället (Mattsson, 2005:139). Denna studie vill ta avstånd ifrån att använda svenskhet och ickesvenskhet som någonting fast, delvis då det bidrar till en segregering men också då det delvis skapar hierarkier. Min utgångspunkt ligger i linje med Mattsson, att en normativ svenskhet bör förstås som föreställningar kretsande kring vad vi uppfattar som det vita västerländska. Det finns således en fara med att ställa invandrare och svenskar eller det svenska samhället mot varandra då det kan bidra till att upprätthålla maktförhållanden. Mattsson uttrycker att dessa typer av maktförhållanden kan bidra till hur människor kommer att se sig själva och andra (2005:147). Jag vill här argumentera för att en användning av så pass breda kategorier som invandrare och svenskar är problematiskt. Att sätta dem emot varandra kan förstås som ännu mer problematiskt. Följande diskussion är dock beroende av att dessa konstruktioner faktiskt görs av människor i samhället och att de görs mer eller mindre av personer i olika kontexter. Exempelvis skriver Mats Trondman att ordet invandrare idag är ett av de mest frekvent använda och utbredda orden inom både svensk politik och av folk i vardagen (Trondman, 2006:432).

För att kunna mäta attityder hos de personer som framställs som att konstruera dessa typer av föreställningar krävs det även att en forskare kan fråga om dem. Jag vill i denna studie således argumentera för att forskning inte bör begränsas i sitt utrymme att söka och bidra till förståelse för att undvika att fråga om föreställningar som kan förstås som problematiska. Det går givetvis att argumentera för att olika metoder lämpar sig olika bra för förståelsen för hur människor tänker om personer som invandrat. Att mäta sådana attityder, vilket denna studie syftar till att göra, förutsätter dock att frågor formuleras kring sådana föreställningar.

Vidare har studien utgått ifrån Vetenskapsrådets forskningsetiska principer för samhällsvetenskap baserade på de fyra huvudkraven informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav (Vetenskapsrådet 2014). Respondenterna informerades om alla krav i form av det missivbrev som skickades ut tillsammans med enkätens länk (se bilaga 1). Gällande informationskravet skickades studiens dåvarande syfte med som en inledning på missivbrevet. Kontaktuppgifter till studiens författare samt handledare bifogades i missivbrevet men även i enkätens inledningstext. Konfidentialitetskravet möjliggjordes då personliga uppgifter inte frågades

om och även då datan inte kommer att behandlas utanför uppsatsens syfte. Den data som samlats in kommer att stanna hos studiens författare och således inte nyttjas av någon annan. Det bör här tilläggas att ingen av respondenterna som svarat på enkäten har hört av sig och bett om att få sin medverkan tillbakadragen. Snarare har respondenterna uppvisat stor vilja att besvara enkäten och dessa erhöles i ett stort antal väldigt snabbt. I nästa avsnitt kommer studiens resultat att presenteras.

5. Resultat

I detta kapitel redovisas studiens resultat som avsett att besvara studiens frågeställningar och således uppfylla studiens syfte. Syftet var att undersöka symboliska och realistiska hotets betydelse för Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat. Inledningsvis kommer bakgrundsvariabler att sammanfattas och presenteras. Sedan kommer några av de variabler som avsett att mäta Avpixlat-besökarens generella attityder till personer som invandrat att presenteras med hjälp av deskriptiv statistik. Detta följs av en deskriptiv presentation av några av de variabler som avsett att mäta Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat i relation till de symboliska och realistiska hot som har studerats. Efter detta kommer studiens mest intressanta resultat att belysas. Det görs med hjälp av korrelationsanalyser, enkla linjära regressionsanalyser samt multipla linjära regressionsanalyser. Analysmetoderna som beskrivits ovan har använts som stöd för att kunna besvara studiens frågeställningar vilka löd:

- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de symboliska hoten kultur och religion till deras attityder till personer som invandrat?
- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de realistiska hoten bostad, arbete och välfärd till deras attityder till personer som invandrat?
- Vilka symboliska eller realistiska hot kan främst förklara besökarnas attityder till personer som invandrat?

5.1 Deskriptiv statistik

Studios resultat är baserat på enkätsvar från totalt 217 besökare från Avpixlats kommentarsfält. 24% av studiens respondenter utgjordes av kvinnor, vilket motsvarar 53 personer. 76% utgjordes av män, vilket motsvarar 164 personer. Respondenternas åldrar var jämnt fördelad där den yngsta

personen är född år 1998 och den äldsta personen är född år 1930. Medelvärde visade att flest respondenter är födda på 60-talet (52 personer). Vidare uppgav flest respondenter, 35% (76 personer), att de har en tre år eller längre universitets- eller högskoleutbildning som högsta utbildningsnivå. Vanligast sysselsättning hos respondenterna är ett arbete som anställd vilket 46% (100 respondenter) uppgav. 31% (67 respondenter) uppgav sig vara pensionerade. Flest personer, motsvarande 34% (74 personer) har även svarat att deras månadsinkomst efter skatt ligger mellan 15000 kronor och 29999 kronor.

5.1.1 Generella attityder till personer som invandrat

Nedan kommer några av de variabler som använts för att mäta respondenternas generella attityder till personer som invandrat att presenteras. Sammanslagna kommer variablerna även att användas som studiens beroende variabel i kommande korrelationsanalys samt enkel- och multipel linjär regressionsanalys. Svartalternativen på enkäten var för varje påstående utformade i fem olika kategorier där varje respondent fick välja det alternativ som passade bäst. Fördelningen visas dels genom antal personer som hör till de olika kategorierna och dels även vad antalet motsvarar i procent.

Tabell 1 nedan visar respondenternas attityder till en ökning av det generella mottagandet av invandrare. Påståendet som respondenterna har tagit ställning till lyder ”Sverige bör öka det generella mottagandet av invandrare” vilket mäter en positiv attityd. Fördelningen kan förstås som ojämn då en majoritet av respondenterna, 67% (146 personer), helt tar avstånd från påståendet.

Tabell 1 fördelning av attityder till ökat mottagande av invandrare

Sverige bör öka det generella mottagandet av invandrare	Antal	Procent
Instämmer helt	2	0,9
Instämmer delvis	2	0,9
Varken instämmer eller tar avstånd	3	1,4
Instämmer inte	62	28,6
Tar helt avstånd	146	67,3
Total	217	100,0

Tabell 2 nedan visar respondenternas attityder till invandrare i vardagen. Påståendet som respondenterna har tagit ställning till lyder ”Ju färre invandrare man märker av i vardagen desto bättre”, vilket mäter en negativ attityd. Fördelningen kan även här förstås som ojämn då en

majoritet av respondenterna instämmer helt, 38% (82 personer), eller delvis, 24% (53 personer).

Tabell 2 fördelning av attityder till invandrare i vardagen

Ju färre invandrare man märker av i vardagen desto bättre	Antal	Procent
Instämmer helt	82	37,8
Instämmer delvis	53	24,4
Varken instämmer eller tar avstånd	43	19,8
Instämmer inte	22	10,1
Tar helt avstånd	14	6,5
Total	217	100,0

Tabell 3 visar ett index av de fem variabler som avsåg att mäta respondenternas generella attityder till personer som invandrat, de två ovanstående variablerna inkluderade. Indexet kommer senare att behandlas som studiens beroende variabel. Som indikerats på med hjälp av figur 1 och 2 är fördelningen av respondenternas generella attityder till invandrare ojämn då fördelningsvärdet visar -1,5. Det kan förstås som att själva massan av attityderna är fördelade till höger, alltså högt på svarsskalan. Medelvärde visar värdet 4,39 med en standardavvikelse på ,594 samt en konfidensintervall på 4,31; 4,47. Medelvärde är således det nästa högsta värdet på svarsskalan. Som figurerna ovan visat indikerar detta på att Avpixlat-besökarens generella attityder till personer som invandrat är negativa.

Tabell 3 Index över generella attityder till personer som invandrat

Medelvärde	4,39
95% Konfidensintervall	
Lägsta värde	4,31
Högsta värde	4,47
Standardavvikelse	,594
Minimum	2
Maximum	5
Fördelningsvärde	-1,591

I denna sektion har de variabler som använts för att mäta respondenternas generella attityder till invandrare presenterats, både separat men också i hopslagna som ett gemensamt index. Av variablerna går det att avläsa att besökarnas attityder till invandrade personer tenderar att vara negativa. I nästa kapitel kommer några av de variabler som har använts för att mäta respondenternas upplevelser av symboliska och realistiska hot att presenteras.

5.1.2 Upplevelser av symboliska och realistiska hot

Som för de påståenden som avsåg att mäta generella attityder till invandrare var svarsalternativen även för påståendena om symboliska och realistiska hot utformade i fem olika kategorier där varje respondent fick välja det alternativ som passade bäst. Fördelningen visas dels genom antal personer som hör till de olika kategorierna och dels vad antalet motsvarar i procent.

Tabell 4 nedan visar respondenternas attityder till invandring och det svenska välfärdssystemet. Påståendet som respondenterna har tagit ställning till lyder ”Invandring är en börda för det svenska välfärdssystemet” och mäter en negativ attityd. Fördelningen kan förstås som ojämn då en majoritet av respondenterna, motsvarade 86% (186 personer), instämmer helt med påståendet.

Tabell 4 fördelning av attityder till invandring och det svenska välfärdssystemet

Invandringen är en börda för det svenska välfärdssystemet	Antal	Procent
Instämmer helt	186	85,7
Instämmer delvis	24	11,1
Varken instämmer eller tar avstånd	4	1,8
Instämmer inte	0	0
Tar helt avstånd	1	0,5
Vet ej	0	0
Total	217	100,0

Tabell 5 nedan visar respondenternas attityder till personer som invandrat i frågor om deras religiösa tro och värderingar. Påståendet som respondenterna har tagit ställning till lyder ”Invandrares religiösa värderingar och tro passar in i samhället” och mäter således en positiv attityd. Fördelningen kan förstås som ojämn då en majoritet av respondenterna inte instämmer, motsvarade 48% (105 personer), eller helt tar avstånd, motsvarande 36% (78 personer).

Tabell 5 fördelning av attityder till invandrares religiösa tro och värderingar

Invandrares religiösa värderingar och tro passar in i samhället	Antal	Procent
Instämmer helt	6	2,8
Instämmer delvis	8	3,7
Varken instämmer eller tar avstånd	13	6,0
Instämmer inte	106	48,4
Tar helt avstånd	78	35,9
Vet ej	6	2,8
Total	217	100,0

5.1.3 Index över symboliska och realistiska hot

Här kommer en presentation att göras över två av de fem index som utgör studiens oberoende variabler och som har använts i regressionsanalyserna med syfte att besvara studiens frågeställningar. Som tidigare beskrivits utgör välfärdsindexet en variabel avsedd att mäta ett realistiskt hot och religion utgör ett symboliskt hot. Indexen baserar sig på en sammanslagning av de variabler som avsett att mäta respondenternas attityder till invandring i relation till arbete, bostad, välfärd och kultur. För detta har variablerna omkodats från kategoriska till numeriska. Studien har här valt att utgå ifrån Medelvärde och konfidensintervaller i tolkandet av indexen.

Tabell 6 visar värden för det index som mätt attityder till invandrare i relation till frågor om välfärd. Indexet består av 3 olika variabler som har kontrollerats för att inte korrelera med varandra. Sammanlagt är 215 av totalt 217 respondenters svar representerade i indexet. Anledningen till bortfallet på 2 respondenter är då de valt att avstå ifrån att svara på de tre välfärdspåståendena eller svarat vet ej, vilket kodats som bortfall. Som observerades i den deskriptiva statistiken går det att se att fördelningen är ojämn med ett värde på -2,6 som fördelningsvärde. Detta kan tolkas som att själva massan av attityderna är fördelade till höger, alltså högt på svarsskalan. Medelvärdet visar 4,6 med en standardavvikelse på ,513 och en konfidensintervall på 4,543;4,681. Medelvärdet är således det nästa högsta värdet på svarsskalan. Detta indikerar på att Avpixlat-besökare upplever att personer som invandrat kraftigt hotar välfärden.

Tabell 6 Index för det realistiska hotet välfärd

Medelvärde		4,6124
Konfidensintervall	Lägsta värde	4,5433
	Högsta värde	4,6815
Standardavvikelse		,51373
Minimum		1,33
Maximum		5,00
Fördelningsvärde		-2,666

Tabell 7 visar värden för det index som mätt attityder till invandrare i frågor om religion. Indexet består av 3 olika variabler som har kontrollerats för att inte korrelera med varandra. Sammanlagt är 215 av totalt 217 respondenters svar representerade i indexet. Som observerades i den deskriptiva statistiken går det att se att fördelningen är ojämn med ett värde på -1,0. Detta tolkas igen som att själva massan av attityderna är fördelade till höger, vilket är högt på svarsskalan. Medelvärdet visar 4,09 med en standardavvikelse på ,714 och en konfidensintervall på 4,00;4,19. Medelvärdet är således det nästa högsta värdet på svarsskalan. Det indikerar på att Avpixlat-besökare upplever ett hot ifrån invandrares religioner.

Tabell 7 index för det symboliska hotet religion

Medelvärde		4,09
Konfidensintervall	Lägsta värde	4,00
	Högsta värde	4,19
Standardavvikelsen		,714
Minimum		1
Maximum		5
Fördelningsvärde		-1,037

I denna sektion har två av de index avsedda att mäta symboliska och realistiska hot visualiserats med hjälp av index-presentationer. Dessa index utgör två av studiens oberoende variabler. I nästa avsnitt kommer resultat presenteras som berör upplevelser av symboliska och realistiska hots förklaringar till besökarnas attityder till personer som invandrat.

5.2 Belysning av resultat

Nedanstående resultat förstås som utmärkande och kommer att diskuteras och analyseras vidare i nästa kapitel. De mått som kommer att användas är Korrelationskoefficient, Beta-koefficient, justerad R²-värde, p-värde, signifikansnivå samt N. Korrelations-koefficienten beskriver ett sambands styrka samt riktigt. Beta-koefficienten beskriver om en regressionslinjes riktning är

negativ eller positiv. Justerat R²-värde beskriver hur mycket av variationen i den beroende variabeln som kan förklaras med hjälp av den oberoende variabeln. P-värdet visar sannolikheten för att det värde som observerats är minst så extremt som det faktiskt visar sig vara. En enstjärnig eller tvåstjärnig signifikansnivå uttalar sig om hur lågt p-värdet bör vara för att med 99,5% respektive 95% säkerhet uttala sig om att det observerade sambandet inte är beroende av slumpen. N är antalet respondenter som är inkluderade i varje modell.

5.2.1 Korrelationsanalyser

Nedan presenteras en korrelationsanalys mellan alla studiens index där generella attityder korreleras mot hotindexen. Genom tabellen går det att utläsa att korrelationskoefficienterna indikerar på ett starkt eller måttligt positivt samband mellan variablerna. Starkast samband visar välfärd och generella attityder där $r = ,579$. Korrelationernas p-värden visar mindre än ,000 vilket innebär att sambanden är signifikanta och med 99,5% säkerhet inte beroende av slumpen.

Tabell 8 korrelationsanalys mellan generella attityder och symboliska- samt realistiska hot

Generella attityder	Religion	Kultur	Arbete	Bostad	Välfärd
Korrelations-coefficient	,493*	,567*	,306*	,422*	,579*
N	216	216	213	215	215

Vidare i tabell 9 presenteras en korrelationsanalys mellan de demografiska variablerna kön, födelseår, sysselsättning, månadsinkomst, högsta utbildning och variabeln generella uppfattningar om personer som har invandrat. Korrelationen utfördes för att testa för huruvida dessa variabler kan komma att förklara respondenternas generella uppfattningar om personer som invandrat. Korrelationernas p-värden visade alla högre än 5 vilket innebär att sambanden mellan bakgrundsfaktorerna och de generella attityderna inte är signifikanta. Det går således inte att uttrycka med hjälp av denna studies insamlade data att det finns en relation mellan respondenternas bakgrunder och deras attityder till personer som invandrat.

Tabell 9 korrelationsanalys mellan generella attityder och demografiska variabler

Generella attityder	Kön	Födelseår	Högsta utbildningsnivå	Sysselsättning	Månadsinkomst
Korrelationskoefficient	-,076	-,052	-,044	-,085	-,097
N	217	216	216	213	212

Hur en respondent har valt att svara på påståenden gällande symboliska och realistiska hot visas ha ett samband med hur denne har svarat på påståendena som avsåg att mäta generella attityder. Dock har föreliggande studie inte kunnat påvisa ett samband mellan respondenternas könstillhörighet, deras ålder, högsta utbildningsnivå, inkomst och sysselsättning och hur de svarat på de generella frågorna. För att vidare analysera resultatet som observerats mellan symboliska och realistiska hot samt generella inställningar till personer som invandrat kommer linjära regressionsanalyser att presenteras.

5.2.2 Enkel linjär regressionsanalys

Här kommer en presentation att göras av enkla linjära regressionsanalyser mellan varje separat hotindex och generella attityder. Beroendevariabeln utgörs av generella attityder.

Sammanställningen visar att utan andra påverkansfaktorer är varje hots Beta-koefficient tillförlitligt med 99% säkerhet då p-värdet visar mindre än ,000. Beta-värdet för hot mot välfärden ,680 är högst och Beta-värdena för hot mot kultur visar näst högst. Lägst Beta-värde visar hot mot arbetsmarknaden. Det justerade R²-värdet visar att när enbart hot mot välfärden tas i beaktning kan detta förklara 47% av variansen i respondenternas generella uppfattningar av invandrare.

Tabell 10 Enkel linjär regressionsanalys mellan symboliska och realistiska hot samt generella attityder

Beroende variabel: Generella attityder

	Religion	Kultur	Arbete	Bostad	Välfärd
Beta-koefficient	,546*	,614*	,350*	,422*	,687*
Justerat R2-värde	,294	,374	,118	,174	,470
N	215	215	212	213	214

5.2.3 Multipel linjär regressionsanalys

Vidare kommer multipla linjära regressionsanalyser att presenteras där flera hot har adderats till regressionen som oberoende variabler. Indexet för generella attityder utgör fortfarande den beroende variabeln. Den multipla linjära regressionen motiveras med att påvisa hur de olika hoten påverkar varandra i sina förklaringar till den generella uppfattningen av personer som invandrat. För att redovisa för deras påverkan kommer ett hot efter ett att adderas till en fullskalig modell.

I tabellen nedan ses de realistiska hoten bostad och erhållandet av välfärd relaterade till studiens beroendevariabel generella attityder till personer som invandrat. Upplevda hot mot välfärden förklarar främst respondenternas generella attityder till invandrare då Beta-koefficienten visar ,619 med ett p-värde på mindre än ,000 vilket är signifikant. Upplevda hot av bostäders förklaring till generella attityder är lägre och visar en Beta-koefficient med värdet ,172 och ett p-värde på ,001 vilket är signifikant. Sammantaget visar jämförelsen med den enkla linjära regressionsanalysen att Beta-värdet för båda variablerna sjunker när de påverkar varandra och så gör då även deras förmåga att förklara attityderna till invandrade personer. Dock sjunker Beta-koefficienten för bostad mer än vad den gör för välfärd, vilket indikerar att när båda hoten räknas in som faktorer för en respondents generella syn på invandrare är välfärd det hotet som kan förklara störst del av respondenternas attityder. Det justerade R2-värdet visar även att två av de tre realistiska hoten hjälper till att förklara 49% av variansen i respondenternas generella uppfattningar av personer som invandrat.

Tabell 11 Multipel linjär regressionsanalys mellan de realistiska hoten bostad och välfärd samt generella attityder

Beroende variabel: Generella attityder

	Bostad	Välfärd
Beta-koefficient	,172*	,619*
Justerat R2-värde	,494	
N	213	

Nedan har ytterligare ett realistiskt hot adderats, arbete. Beta-värdet för hot mot välfärden och generella attityder är fortfarande störst och uppvisar ,607 vilket är snarlikt dess Beta-värde i regressionen ovan. Beta-värdet för hot mot bostadsmarknaden och generella attityder ligger inte lika konstant som för tidigare tabell och påverkas således mer av att arbetshotet läggs till som förklaring än vad välfärdshotet gör. Detta gör även att p-värdet för bostadsvariabeln höjs till strax under 5 och förstås fortfarande vara signifikant. Hot mot arbete visar den näst högsta Beta-koefficienten med ett värde på ,146 och ett p-värde på ,007. Det innebär att hot mot arbetsmarknaden även kan hjälpa till att förklara de generella attityderna till invandrare när hot mot välfärden och hot mot bostadsmarknaden tas med i beaktning. Utan påverkan av de symboliska hoten är det således de realistiska hoten välfärden och hoten mot arbetsmarknaden som främst kan förklara respondenternas attityder till invandrare. Det justerade R2-värdet visar ,512 och indikerar på att de realistiska hoten tillsammans kan förklara 51% av variansen i respondenternas negativa attityder till invandrare.

Tabell 12 Multipel linjär regressionsanalys mellan alla realistiska hot samt generella attityder

Beroende variabel: Generella attityder

	Bostad	Välfärd	Arbete
Beta-koefficient	,114**	,607*	,146*
Justerat R2-värde	,512		
N	210		

Vidare presenteras en multipel linjär regressionsanalys där ett av de symboliska hoten adderats för att kontrollera för dess påverkan på de realistiska hotens förklaringsförmåga. Detta är hot mot religionen. Beta-koefficienten visar för religionsvariabeln i relation till generella attityder ett värde på ,188 och ett p-värde på ,002 vilket är signifikant. Men när religionsvariabeln adderas sjunker välfärdsvariabeln och arbetsvariabelns Beta-koefficienter och resulterar i att dessa inte längre kan förklara en lika stor del av de generella attityderna. Bostadsmarknadens Beta-koefficient blir dessutom icke signifikant med ett p-värde på 122, vilket är större än den satta signifikansnivån 5%. Det innebär att när det upplevda hotet som invandras religioner utgör adderas som förklaring till respondenternas attityder till invandrare sänks välfärds och arbetsvariablernas förklaringar. Bostadsvariabeln blir även icke signifikant och kan således inte längre förklara besökarnas attityder. Det symboliska hotet religion är således även betydelsefullt som förklaring för respondenternas attityder, men inte lika betydelsefullt som det realistiska hotet välfärd.

Tabell 13 Multipel linjär regressionsanalys mellan hot mot bostad, välfärd, arbete och religion samt generella attityder
 Beroende variabel: Generella attityder

	Bostad	Välfärd	Arbete	Religion
Beta- koefficient	,087	,525*	,109 **	,188*
Justerat R2- värde	,523			
N	210			

Slutligen adderas studiens sista oberoende variabel till den multipla linjära regressionsanalysen vilken är det sista symboliska hotet, hot mot kulturen. Kulturvariabeln i relation till generella attityder visar en Beta-koefficient med värdet ,298 och ett p-värde mindre än ,000 vilket gör värdet signifikant med 99% säkerhet. Den fulländade modellen visar att när hot mot kultur adderas som förklaring till generella attityder så sjunker signifikansen hos upplevda hot mot arbete och religionen som förklaringar till respondenternas generella attityder till invandrare. Beta-värdenas p-värden blir större än 5% och således inte tillförlitliga. Sammantaget visar den fulla modellen att ett upplevt hot mot välfärden är det som främst förklarar respondenternas attityder till personer som invandrat. Betakoefficienten står här fortfarande högt på ,476 och har ett p-värde på mindre än ,000 vilket är signifikant på en enstjärnig nivå. Vidare utgör kultur den nästa högsta Beta-koefficientens värde med ,298 och ett p-värde på mindre än ,000 och är även det signifikant på en enstjärnig nivå. Det justerade R2-värdet visar att sammantaget kan de upplevda symboliska och realistiska hoten utgjorda av invandrare förklara 57% av respondenternas negativa attityder till invandrare.

Tabell 14 Multipel linjär regressionsanalys mellan symboliska och realistiska hot samt generella attityder

Beroende variabel: Generella attityder

	Bostad	Välfärd	Arbete	Religion	Kultur
Beta-					
koefficient	,065	,476*	,060	,054	,298*
Justerat R2- värde	,579				
N	210				

6. Summering av resultatet i relation till syfte och frågeställningar

I föreliggande uppsats har symboliska och realistiska hots betydelser för Avpixlat-besökarens attityder till personer som invandrat undersökts. Detta gjordes utifrån frågeställningarna:

- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de symboliska hoten kultur och religion till deras attityder till personer som invandrat?
- Hur relaterar besökarnas upplevelser av invandrare i frågor om de realistiska hoten bostad, arbete och välfärd till deras attityder till personer som invandrat?
- Vilka symboliska eller realistiska hot kan främst förklara besökarnas attityder till personer som invandrat?

De påverkansfaktorer som har undersökts utgörs alltså av upplevda hot mot välfärden, upplevda hot mot arbetsmarknaden, upplevda hot mot bostadsmarknaden, upplevda hot mot kultur och upplevda hot mot religion. För att vidare undersöka vad som kan förklara besökarnas attityder till invandrare har respondenternas kön, utbildningsnivå, sysselsättning, ålder och inkomst kontrollerats för.

Sambanden som har presenterats har analyserats med hjälp av korrelations- och regressionsanalyser.

Indexvariabler har även studerats med hjälp av dess medelvärden. Av indexen går det att utläsa att indexet som behandlar upplevda hot mot välfärden får högst medelvärde av respondenterna. Lägst medelvärde får det index som behandlar upplevda hot mot arbeten. Indexen har vidare visat att besökarna på Avpixlat hyser negativa attityder till personer som invandrat. En multipel linjär korrelationsanalys visade att Avpixlat-besökares kön, ålder, utbildningsnivå, månadsinkomst och yrke inte har ett samband med deras negativa attityder. En enkel linjär regressionsanalys visade att när varje symboliskt och realistiskt hot stod utan påverkan från varandra kunde alla hot förklara en del av respondenternas negativa attityder. Med hjälp av multipla linjära regressionsanalyser jämfördes sedan områdena i dess påverkan av varandra. När hoten adderades och påverkades av varandra sjönk deras förklaringsförmågor av besökarnas attityder till invandrare. Detta resultat förstås som rimligt då en persons attityder till en grupp människor bör vara influerat av flera olika faktorer än en. Dock visar den multipla regressionsanalysen att när alla symboliska och realistiska hot är med och påverkar varandra kan inte längre respondenternas upplevelser av hot mot bostäder, arbeten och religion förklara deras negativa attityder till personer som invandrat eftersom dessa blir icke-signifikanta. Det mest intressanta resultatet i denna studie tolkas vara den stora förklaring som ett upplevt hot mot välfärden har till besökarnas negativa attityder till invandrare. Vidare ses det som högst intressant att hot mot religion, arbete och bostad inte är signifikanta som förklaringar till deras attityder. Ett realistiskt hot, välfärd, är således det som främst förklarar Avpixlat-besökares negativa attityder till personer som invandrat. Detta följs av ett symboliskt hot, kultur. Det finns således ingen struktur i vilket hot som sammantaget förklarar mest av besökarnas attityder utan de utgörs av både och.

Sammanfattningen ovan besvarar studiens tre frågeställningar genom att påvisa att alla symboliska och realistiska hot kan förklara besökarnas negativa attityder till personer som invandrat när de står utan påverkan från andra hot. I påverkan av varandra är ett symboliskt hot, kultur, och ett realistiskt hot, välfärd, de hoten som kan förklara besökarnas attityder. Dock är hotet mot välfärd det hot som främst förklarar besökarnas negativa attityder till personer som invandrat. Detta uppfyller studiens syfte, då det framgår att ett realistiskt hot är det som har störst betydelser för Avpixlat-besökares negativa attityder till personer som invandrat, följt av ett symboliskt hot.

7. Analys av resultat i relation till studiens teoretiska ramverk

I detta avsnitt kommer det resultat som presenterats och sammanfattats att analyseras med hjälp av den teoretiska och begreppsliga referensramen som tidigare presenterats. Vid vissa tillfällen kommer även citat ifrån respondenterna att användas, vilka har hämtats från de öppna kommentarsfälten på enkäten. Dessa citat har inte analyserats vidare och bör ses som ett visuellt komplement till analysen snarare än en kvalitativ addering till den.

Den data som föreliggande studie har genererat visar att Avpixlat-besökare hyser negativa attityder till personer som invandrat. Slutsatsen baseras på svaren från de enkätstående som avsett att mäta deras generella attityder till invandrare. Ett av de mest framträdande resultaten för studien är att besökarna tar avstånd från att Sverige bör öka det generella mottagandet av personer som invandrat och att invandring inte är positivt för Sveriges utveckling. I stället är den dominerande synen att det generella mottagandet bör minska och besökarna känner en oro inför att fler personer som invandrat kommer att bosätta sig i Sverige. Ju färre invandrare som besökarna märker av i vardagen, desto bättre anser de att detta är. I linje med föreliggande studies teoretiska avsnitt förstås besökarnas negativa attityder kunna vara ett resultat av att invandrade personer betraktas som tillhörande en annan grupp än den som deras föreställningar om svenskhet grundar sig i. Vidare argumenterar jag för, i linje med den teoretiska referensramen, att ”gruppen invandrare” kan ses av besökarna som att utgöra ett hot mot deras föreställningar av kulturella värderingar och tro samt den realistiska resursen välfärd. Motståndet tolkar jag således vara ett sätt att vända sig ifrån en ökning av deltagarna i en grupp vilken besökarna inte känner en gemenskap med eller tillhörighet till. I linje med Duckitt tolkar jag vidare att motståndet kan stå i relation till en upplevd oro över invandrares bosättningar i Sverige och föreställningar om att svenskars dominant positionering i samhället utmanas. Att invandring inte anses vara bra för den svenska utvecklingen kan vara ett sätt för besökarna att motivera varför mottagandet av invandrare inte bör öka. Det kan även vara ett sätt att positionera svenskar som den grupp som ensam bidrar till en positiv utveckling för landets kultur och välfärdssystem. Om färre personer som invandrat märks av i vardagen kan upplevelser av deras etablering förstås som att ha minskat vilket kan minska upplevelsorna av hot. Gränsdragningen som besökarna således gör mellan svenskar och invandrare tolkar jag i linje med Turner kunna komma med en partiskhet i deras föreställningar av de båda grupperna där svenskar ställs i goda dager och invandrare betraktas som sämre. Det kan ses i relation till både de symboliska och realistiska hoten där besökarna anser att personer som invandrat tynger det svenska välfärdssystemet samt att influenser ifrån andra kulturer är negativt för ”svensk kultur”. Jag vill hävda att även om det är

tydligt att ett realistiskt hot främst kan förklara besökarnas negativa attityder till personer som invandrat, är besökarna negativa i relation till både ett symboliskt och ett realistiskt hot.

7.1 Ett hot mot den svenska kulturella identiteten

I föreliggande studie diskuteras kultur som besökarnas föreställningar om någonting, exempelvis nationella värderingar eller traditioner och behandlas inte som någonting objektivt grundat eller fast. På ett liknande sätt som föreställningar om svenskhet har lyfts fram bör besökarnas föreställningar om kultur förstås som baserade i likheter som de upplever att de delar med andra svenskar. För besökarna på Avpixlat tenderar ett föreställt hot mot ”svensk kultur” att ha stor betydelse för deras attityder till personer som invandrat. Ensamt är kultur det symboliska hot som kan förklara de negativa attityder som har påvisats då det symboliska hot som invandrades religioner upplevs utgöra inte längre kan användas som förklaring när upplevda hot mot kultur adderas. Tillsammans med det realistiska hotet välfärd är hotet mot kultur det hot som kan förklara besökarnas negativa attityder till personer som invandrat, vilket innebär att det inte tenderar att finnas en tydlig struktur i vilket symboliskt eller realistiskt hot som sammanslaget har störst betydelse för besökarnas attityder till invandrare. Att kultur är det symboliska hot som ensamt kan förklara attityderna går att tolka som att föreställningar om svensk kultur är någonting som besökarna på Avpixlat anser vara viktigt för dem. Att en kulturell mångfald som representeras av invandrare hotar svensk kultur är någonting som majoriteten besökare håller med om. Deras syn menar jag kunna tolkas som föreställningar av att de komponenter som utgör ”svensk kultur” hotas eller konkurreras med av personer som invandrat. Att invandrade personers värderingar om familj och barnuppfostran passar in i det svenska samhället är någonting som de flesta besökare inte håller med om eller helt tar avstånd ifrån. Det finns således ett motstånd mot influenser från andra kulturer och att dessa skulle vara berikande för svensk kultur. En majoritet av besökarna instämmer inte eller tar helt avstånd ifrån att så skulle vara fallet. Motståndet mot andra kulturer kan ses som besökarnas avståndstagande från värderingar som de upplever att invandrare representerar men som inte passar in i deras föreställningar om svenska kollektiva värderingar gällande exempelvis familjen eller uppfostran av barn (jfr. Jasper & Polletta, 2001; Eisenstadt, 1996). En besökare poängterar vidare via ett öppet kommentarsfält vikten av symboler för svensk kultur som den svenska flaggan eller den svenska nationalsången samt hans upplevelser av att dessa föraktas av personer som invandrat.

”Vår svenska kultur och traditioner föraktas av invandrare. Inget tycks längre vara heligt, varken vår flagga eller vår nationalsång.”- Man född 1941

Att invandrares kulturer inte ses passa in i samhället utan snarare anses utgöra ett hot mot svensk kultur kan i linje med Eisenstadts teori om kollektiv identitet tolkas komma ur besökarnas upplevelser av en konkurrens om en kulturell identitet. Om föreställningar av att en svensk kulturell identitet är hotad av värderingar som inte ses som svenska kollektiva värderingar argumenterar jag för att det kan förklara besökarnas negativa attityder till invandrare. Det kan även te sig på så sätt att besökarna upplever att olika kulturer utgör olika stora hot. En uteslutning kan därför inte göras att personer med exempelvis utomeuropeisk bakgrund kan upplevas utgöra ett större hot mot den svenska kulturella identiteten än vad personer från andra skandinaviska länder kan upplevas utgöra. Detta är dock någonting som denna studie har valt att inte mäta, då syftet med uppsatsen var mer generellt.

Vad som vidare bör analyseras i relation till studiens resultat är att upplevda hot mot religion inte kunnat påvisas som förklaring till besökarnas negativa attityder när hot mot kultur är med och påverkar. Detta kan tolkas som att besökarna upplever att invandrade personers etablerande av andra religioner helt enkelt inte är av lika stor betydelse för dem som vad invandrares kulturella influenser är. Ett sätt att förstå det hävdar jag kunna vara att föreställningar om svensk kultur kan ha ett större fokus hos besökarna än vad kristendomen har då det ”svenska samhället” präglas av sekularisering. Jag argumenterar även för att det går att förstå att högerradikala partier tenderar att konstruera den svenska kulturen som någonting som bör värnas om på ett annorlunda sätt än det kristna arvet (jrf Ruth & Rydgren, 2013). Att invandrares religioner gör ett avtryck i samhället kan upplevas av besökarna som mindre hotfullt om de inte värnar om egna religiösa värderingar eller identiteter (jrf Eisenstadt, 1996). Det går här att tolka att det är svårt för personer att känna att någonting de inte anser sig att ha är hotat av andra. Även om invandrade personers religiösa platser eller värderingar kan etableras i det svenska samhället menar jag att dessa är någonting som adderas till en samhällelig bild snarare än att det tar bort någonting för besökarna. Invandrares kulturella inslag kan där emot förstås som att konkurrera med föreställningar om en svensk kulturell identitet, vilket belyser den vikt som kultur verkar ha för besökarnas upplevda svenskhet.

7.2 Främst ett hot mot det svenska välfärdssystemet

I påverkan av de övriga symboliska och realistiska hoten visade sig välfärd vara det enda realistiska hot som kan förklara besökarnas negativa attityder till invandrare. Välfärd förstås här som ekonomiska och materiella resurser för besökarna vilka de bidrar till i form av exempelvis

skattepengar. Deras medverkan till välfärdssystemet kan resultera i föreställningar om rättigheter till bidrag eller subventionerad sjukvård om de inte skulle klara sig själva eller bli sjuka (jfr. Hjerm & Nagayoshi, 2015). Att många som invandrat till Sverige belastar just den subventionerade sjukvården är någonting som en majoritet av besökarna instämmer med. I linje med Weber kan detta tolkas som att det dels finns föreställda rättigheter om att nyttja subventionerad sjukvård och dels att välfärden konkurreras med och försämras i sin kvalitet av personer som invandrat. Att invandrade personer hjälper till att bidra till ett starkare välfärdssystem håller en stor del av besökarna således inte med om. I stället är den dominerande uppfattningen att invandrare är en börda för det svenska välfärdssystemet. Hoten mot välfärdssystemet och rätten att nyttja detta tolkas genom Weber samt Platow och Hunter grunda sig i upplevelser av att ekonomiska resurser konkurreras med av personer som inte är berättigade till dessa, vilket även kan hota föreställningar om att själva kunna nyttja välfärden om en skulle behöva (jfr Hjerm & Nagayoshi, 2015). Dessa upplevelser menar jag kunna ses som bidragande orsaker till besökarnas negativa attityder till personer som invandrat och kan i linje med Platow och Hunter, Duckitt samt Kamans även tolkas resultera i synen att svenskar och invandrare står i konflikt med varandra. Att vilja utesluta invandrare ur rätten att kunna nyttja sjukvård och bidrag argumenteras således i denna studie för att kunna vara ett sätt för besökarna att vilja säkra eller förstärka sin egen position i samhället (jfr Turner, 1982).

”Idag är det för lätt att ta del av systemet och äldre som betalat priset får minimalt mer netto via pension jämfört med nytillkomna.” - Kvinna född 1958

Vad som vidare är ett intressant resultat att diskutera i ljuset av välfärd är att upplevda realistiska hot mot arbeten och bostäder inte kan förklara besökarnas negativa attityder till personer som invandrat. När arbete, bostad och välfärd står ensamma som förklaringar till besökarnas attityder utan påverkan från varandra kan som tidigare redovisat alla hot förklara en del av attityderna. När alla realistiska hot är med och påverkar varandra kan dock inte upplevda hot mot arbete och bostad längre förklara besökarnas negativa attityder. I stället förklarar välfärd som realistiskt hot ensamt de negativa attityderna. Ett sätt att förstå detta är att det kan finnas föreställningar hos besökarna om att svenskar redan erhåller ett monopol på arbeten och bostäder och att marknaderna därför betraktas som säkrade för svenskar (jfr Platow & Hunter, 2001; Weber, 1978). Exempelvis kan ensamkommande flyktingbarn eller personer som flytt från krig föreställas som att inte ha möjligheter till att konkurrera om arbeten och bostäder. Ett argument för denna tolkning är då resultatet visar att många av besökarna har gått på universitet i tre år eller längre samt har en stadig

månadsinkomst, vilket i linje med Duckitt kan tolkas som att besökarna känner att de redan innehar en dominant ställning på arbets- och bostadsmarknaden. Om synen finns att personer som invandrat inte har färdigheter som krävs för att konkurrera på arbets- och bostadsmarknaden tolkar jag att det kan vara en anledning till varför hoten inte förklarar besökarnas negativa attityder, om de upplever att resurserna inte stramas åt av invandrares konkurrens. Min tolkning kan ses som en förlängning av både Platow och Hunters teori om realistiska konflikter samt Webers teori om uteslutning då dessa författare menar att där resurser upplevs vara hotade kan uteslutning och konflikter uppstå mellan personer ur olika grupper. I denna studie görs således argumentationen att där resurser inte upplevs vara hotade finns det mindre anledning för personer i en grupp att vilja utesluta andra och se relationen mellan grupperna som konflikt-artad.

Upplevda hot mot välfärd och kultur representeras i denna studie som ett realistiskt och ett symboliskt hot. Som forskningsöversikten har påvisat skiljer sig hoten från varandra så till vida att realistiska hot tenderar att hota besökarnas ekonomiska eller materiella trygghet medan symboliska hot tenderar att hota besökarnas föreställningar om värderingar, svenska symboler eller ett "svenskt" sätt att vara. En skillnad kan således göras på upplevelserna av hot mot välfärd och hot mot kultur. I föreliggande studie analyserar jag att skillnaden kan vara att välfärd kan kopplas till föreställningar om individen själv och ens egna resurser medan kultur kan kopplas till föreställningar om en grups kollektiva identitet (jfr Duckitt, 1994). Upplevda hot mot svensk kultur kan tolkas utgöra ett hot mot föreställningar om en grups gemensamma värderingar eller sätt att vara. Värderingarna och sätt att vara menar jag kunna förstås vara betydelsefulla för besökarna på så sätt att de mynnar ut i föreställningar om gemenskap men inte som någonting de personligen investerar i materiellt eller fysiskt. Det kan innebära att besökarna ser att det heller inte tas något materiellt eller fysiskt ifrån dem. Annorlunda förstås hoten mot välfärd, som analyserats ovan, som upplevda hot mot besökarnas individuella, materiella och fysiska resurser.

8. Diskussion

8.1 Resultat i relation till tidigare forskning

Här kommer studiens resultat att diskuteras i relation till den forskningsöversikt som gjorts av symboliska och realistiska hot. Översikten bestod främst av internationella sociologiska studier där några av de personer som myntat och utvecklat den forskningen har presenterats. Vidare berördes

även svenska bidrag till området. Diskussionen kommer att ta upp hur resultaten överensstämmer med varandra, skiljer sig åt samt även om denna studies författare anser att tidigare forskning saknar aspekter.

Tidigare forskning har som redovisats i forskningsöversikten beskrivit att symboliska och realistiska hot kan ha betydelse för individers negativa attityder till personer som invandrat. Detta är någonting som även denna studie har påvisat. Främst är det ett realistiskt hot som förklarar dessa attityder men även ett symboliskt hot. Som resultatet visar så förklarar ett upplevt hot mot välfärden främst besökarnas negativa attityder till personer som invandrat. I den teoretiska analysen förstås detta som ett resultat som överensstämmer med Hjerm och Nagayoshis diskussion av att välfärden representerar en trygghet och försäkran hos människor att kunna överleva om de inte längre kan vara en del av marknaden. Det är någonting som jag tolkar går i linje med denna studies teoretiska analys av resultatet. Resultatet tolkas även kunna ställas i relation till Goldschmit som skriver att respondenterna i hennes studie tenderade att se att välfärdssystemet var överdrivet förmånligt och missgynnande för ”ursprungsbefolkningen” i Tyskland. Att besökarna på Avpixlat anser att invandrare är en börda för välfärdssystemet och en belastning av den subventionerade sjukvården kan kopplas till upplevelser av att välfärden gynnar invandrare och då även missgynnar svenskar. Vidare går det att se bostad och arbete som de två realistiska hot som inte kan förklara besökarnas negativa attityder till invandrare när flera hot är med och påverkar. I ljuset av den tidigare forskning som presenterats är det svårt att säga huruvida detta är ett resultat som går emot forskningen gällande upplevda hot mot arbeten och bostad och dess förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat. I föreliggande studie fann jag förvisso en signifikans hos hot mot arbete och bostad som förklaringsfaktorer när dessa stod utan påverkan från andra hot. Både Semynov et al samt Quillian undersökte i sina studier arbetsvariabler utan påverkan från andra upplevda hot. Hade denna studie gjort samma sak kan den enkla linjära regressionsanalysen vittna om att andra resultat troligtvis hade genererats. Detsamma går att argumenteras för det när gäller upplevda hot mot bostäder och dess förklaringsförmåga. Det är alltså svårt att dra slutsatser om dessa realistiska hot och även det symboliska hotet mot religion när den data som genererats inte lyckats påvisa att de kan förklara besökarnas negativa attityder. Vad som dock bör belysas är att ett realistiskt hot är det hot som genom hela studien främst kunnat förklara besökarnas negativa attityder. Detta stödjer Stephan et. als observation om att realistiska hot bör betraktas som att utgöra grunden i förklaringar till personers negativa attityder till invandrare. Ett symboliskt hot, hot mot kultur, är det hot som efter hot mot välfärden förklarar mest av besökarnas attityder. I linje med Citrin och Sides samt Pehrson et. al kan detta tolkas som ett uttryck för att besökarna upplever av att svenska kulturella

värderingar är hotade av invandrare. Här kan även en parallell dras till Stephan och Stephans samt Marx och Murray som fann att en anledning till att en värdering eller en standard upplevs som att vara utmanad av andra är då ett värdesystem tolkas som moraliskt korrekt. Att svensk kultur upplevs som hotad och har en förklaring till besökarnas negativa attityder har en intressant relation till Mångfaldsbarometern 2014. Denna visade att "svenskar" ansåg invandrades kulturer och religioner som den främsta anledningen till varför de var negativa till en etnisk mångfald. Barometerns resultat går således emot föreliggande studies resultat där ett realistiskt hot främst kunde förklara besökarnas negativa uppfattningar och där religion inte kunde förklara dem alls. En skillnad på Mångfaldsbarometerns resultat och denna studies resultat tycks således vara att realistiska hot är mer betydelsefulla för Avpixlatbesökarens negativa attityder till invandrare. Detta kan bero på att urvalen skiljer sig åt i förförståelsen av invandrare, som tidigare har diskuterats. Skillnaden mellan den tidigare forskningens resultat och denna studies resultat förstås dels vara beroende av att tidigare forskning ofta har studerat urval som är representativa för ett lands befolkning. Dels skiljer sig tidigare forskning och denna studie på så vis att jag i denna studie har undersökt hotens förklaringar i påverkan av varandra. Således bidrar den här studien till det existerande forskningsfältet på flera sätt. Dels genom att se till en distinkt, homogen population som redan har negativa attityder till personer som invandrat. Dels genom att se till flera olika påverkansfaktorer i form av att addera symboliska och realistiska hot och se hur dessa förhåller sig till varandra i deras förklaringar till negativa attityder till personer som invandrat. Dessutom görs detta inom en svensk kontext.

8.2 Resultat i relation till teori

Det teoretiska ramverket har för studien haft stor betydelse på så sätt att den har hjälpt till att forma en idé om att personer i en grupp baserad på en föreställd svenskhet kan komma att vilja utesluta andra ur denna på grund av upplevda hot emot resurser. Begreppen som använts är etnicitet, en föreställd svensk gemenskap, grupper, uteslutning, kollektiv identitet och realistisk gruppkonflikt.

Att inkludera begreppet etnicitet var ett val som baserades på en problematik med att behandla ordet som någonting fast eller givet. Då studien grundar sig i att undersöka hur personer ur en viss gemenskap tenderar att skilja på sig själva och andra på grund av en föreställd etnisk skillnad, möjliggjorde begreppet en förståelse för hur personer konstruerar etnicitet och hur begreppet kan problematiseras kring. Mattsson, Azar och Andersson teoretiska diskussioner av svenskhet som en föreställd gemenskap samt Webers teori om social uteslutning vart en viktig utgångspunkt för

förståelsen av den svenskhet som besökarna på Avpixlat förstår vilja utesluta invandrare ur. Webers teori om uteslutning upplevdes som ledande för hela studien, från att börja tänka om studien fram tills den teoretiska analysen av resultatet. Uteslutningsteorin har bidragit med tankar om begreppet resurser, vilket har varit ett begrepp som lett fram till tankarna om symboliska och realistiska hot då dessa grundar sig i grupperns konkurrens mellan varandra om resurser, vilket således även väglett hela analysen av resultatet. Att använda uteslutning och resurser grundade sig hela tiden i en diskussion om grupper. Turners begreppsliggörande av grupp och social identifikation kom att komplettera en föreställd svensk gemenskap i analysen. Den gjorde det på så sätt att en föreställd svensk gemenskap ses som baserad på besökarnas föreställningar om breda sociala kategorier de känner att de kan relatera till (svenskhet) eller inte relatera till (invandrarskap). Således möjliggjorde även Turners begrepp att grupper kunde diskuteras utan att vara odefinierat och även som en förståelse för vad dessa grupper kan vara baserade på, exempelvis en föreställd svenskhet. Vidare användes begreppet kollektiv identitet, som kom att vara mycket användbart för analysen av besökarnas upplevda hot emot kulturen. Kollektiv identitet ledde analysen av kulturens betydelser för besökarna på så sätt att det kunde hjälpa till att förklara varför kultur kan förstås vara så pass viktigt för besökarna som den visade sig vara för deras attityder till invandrare. Det möjliggjorde att tala om kultur som en svensk kulturell identitet, baserad på ”svenska” värderingar eller sätt att vara kopplade till exempelvis symboler som den svenska flaggan eller nationalsången. Slutligen användes realistisk gruppkonflikt som ett teoretiskt begrepp. Detta visade sig främst vara fördelaktig i studiens förstadium och fungerade som en grund för att förstå hur konflikten mellan grupper kan te sig i relation till konkurrensen av resurser. För analysen opererade den främst i grunden som en typ av förförståelse för analysen och kunde appliceras som en förståelse för en gruppns dominans över en annan. Dock sågs begreppen som presenterades tidigare att vara mest fördelaktiga för analysen.

För kommande studier, hade det vart fördelaktigt att använda teorier som möjliggjorde en analys av besökarnas konstruktioner av invandrare som de andra. För att göra det hade socialpsykologiska teorier om ”den andre” vart intressanta att applicera. Vidare hade det vart intressant att applicera fler ekonomiska sociologiska teorier för att möjliggöra en djupare analys av varför välfärd är det hot som främst kan förklara besökarnas attityder. Med de teorier som presenterats nu, har den analysen upplevts som begränsad.

8.3 Resultat i relation till metod

Den data som studien har genererat har påvisat intressanta resultat, exempelvis att upplevda hot mot välfärden är det undersökta hot som främst kan förklara Avpixlat-besökarens negativa attityder till invandrare. Även om enkäten med fördel hade kunnat utökas med fler påståenden och göra den rikare på information har en grundförståelse erhållits för urvalets upplevelser av symboliska och realistiska hot och dess förklaring till deras attityder till personer som invandrat. Jag tolkar att attitydundersökningen har varit en bra metod för att få tillgång till den population som undersökts. Detta då personer som besöker Avpixlats kommentarsfält kan vara svåra att få tillgång till att intervjua då de kan vara skygga för att svara på frågor om sina upplevelser baserat på social önskvärdhet. Jag vill därför argumentera för att det är lättare att kunna svara mer ärligt på frågor i en enkät. Att påståendena noggrant har konstruerats i förväg och vänts och vridit på under en längre tid för att presenteras som så neutrala som möjligt ses som en stor fördel i detta sammanhang. I relation till en öppen intervju där forskaren bidrar med information om sig själv med hjälp av ansiktsuttryck eller utseende förstås enkäter som en bra metod för att undersöka personer vars attityder ofta blivit hårt kritiserade. En brist med den kvantitativa ansatsen har i denna studies fall varit att det inte gått att påtala vad som ligger till grund för att välfärd och kultur är det hot som främst förklara besökarnas attityder. Det är vidare mycket intressant att upplevda hot mot religion, bostäder och arbete med hjälp av den insamlade empirin inte kan förklara attityderna. En utökning av enkäten där varje område undersöks mer ingående hade varit ett sätt att få en bättre förståelse för deras upplevelser om de områden som visade sig bli icke signifikanta. De områden som undersökts har ofta representerat breda kategorier som ”välfärd” eller ”kultur”, vilket kan vara problematiskt för en person att tolka. Vidare är en begränsning som upplevts att ”invandrare och svenskar” är breda kategoriseringar och inte säger någonting om vilka besökarna främst vänder sig mot när de definierar invandrare. Slutligen har indexen visat att besökarna på Avpixlat är så pass genomgående negativa till personer som invandrat att det kan tolkas som svårt att påtala vilka faktorer som faktiskt är mest avgörande. I en population som inte präglas av redan negativa attityder skulle detta kunna vara lättare då respondenternas förförståelser inte präglar deras svar åt det ena eller andra hållet.

8.4 Implikationer för vidare forskning

Som resultatet påvisat kunde de demografiska variablerna inte förklara besökarnas negativa attityder till personer som invandrat. I relation till mycket annan forskning, exempelvis Mångfaldsbarometern 2014, har det påvisats att respondenternas könstillhörighet haft en stor

betydelse för deras attityder till invandrare. Tidigare forskning har även visat att personers inkomster har spelat en roll för deras attityder. Att undersöka andra påverkansfaktorer än demografi anses vara någonting som gör denna studie intressant och utmärkande för det redan existerade fältet. Det hade dock vart intressant att vidare undersöka om könstillhörighet i relation till exempelvis andra hot kan hjälpa till att förklara attityderna hos besökarna på Avpixlat. Att lägga en större vikt vid besökarnas bakgrunder anser denna studie att vidare forskning på området med fördel kan göra. Med föreliggande studie anses även att vidare forskning skulle kunna göras genom att jämföra Avpixlats besökare med en annan population, exempelvis en som är representativ för det svenska folket. Ett intressant resultat i relation till tidigare forskning är just att Mångfaldsbarometern visade att symboliska hot var det som främst förklarade en motsättning mot en etniskt mångfald, medan Avpixlats besökares negativa attityder till invandrare främst kunde förklaras genom ett realistiskt hot. Hur det kommer sig att det finns en skillnad mellan dessa populationer skulle kunna studeras vidare. Det skulle även vara av intresse att använda en kvalitativ ansats genom intervjustudier med besökarna för att komplettera denna studies resultat. Här hade intervjuer kunnat göras om områdena välfärd och kultur, för att få en bättre förståelse för varför just dessa och inte de andra hoten förklarar besökarnas negativa attityder till personer som invandrat.

Referenslista

Andersson, B. (1991). *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. 2nd ed. London: Verso.

Avpixlat. (n.d.). *Avpixlat*. [online] Available at: <http://www.avpixlat.info>

Azar, M. (2005). Det symboliska objektet; Delen, delandet och den nationella gemenskapen. *Bortom Vi och Dom; Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, [online] pp.159- 183. Available at: <http://www.regeringen.se/remiss> [Accessed 5 May 2016].

Befring, E. (1999). *Forskningsmetodik och statistik*. 2nd ed. Lund: Studentlitteratur AB.

Bobo, L. (1988). Group Conflict, Prejudice, and the Paradox of Contemporary Racial Attitudes. In: P. Katz and D. Taylor, ed., *Eliminating Racism: Profiles in Controversy*, 1st ed. New York:

Plenum, pp.85- 114.

Bobo, L. and Zubrinsky, C. (1996). Attitudes on Residential Integration: Perceived Status Differences, Mere In-Group Preference, or Racial Prejudice?. *Social Forces*, 74(3), p.883.

Davidov, E., Meulemann, B., Schwartz, S. and Schmidt, P. (2014). Individual values, cultural embeddedness, and anti-immigration sentiments: Explaining differences in the effect of values on attitudes toward immigration across Europe. *KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 66(S1), pp.263-285.

Duckitt, J. (1994). *The social psychology of prejudice*. 2nd ed. New York: Praeger.

Eisenstadt, S. (1996). Modernity and the Construction of Collective Identities. *International Journal of Comparative Sociology*, 39 (1).

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. (2014). Elanders Gotab.

Goldschmidt, T. (2015). *Anti-immigrant Sentiment and Selective Welfare State Solidarity: The Case of Germany*. Department of Sociology Working Paper Series. [online] Stockholm: Stockholms Universitet, pp.1- 23. Available at: <http://JSTOR> [Accessed 8 Apr. 2016].

Hjerm, M. (2010). *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*. Gleerups Utbildning AB.

Hogg, M. and Abrams, D. (1998). *Social identifications*. London: Routledge.

Kamans, E., Otten, S. and Gordijn, E. (2010). Power and threat in intergroup conflict: How emotional and behavioral responses depend on amount and content of threat. *Group Processes & Intergroup Relations*, 14(3), pp.293-310.

Mattsson, K. (2005). Diskrimineringens andra ansikte – svenskhet och ”det vita västerländska”. *Bortom Vi och Dom; Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering*, [online] pp.139- 157. Available at: <http://www.regeringen.se/remiss> [Accessed 5 May 2016].

Melucci, A. (1996). *Challenging codes*. Cambridge [England]: Cambridge University Press.

Murray, K. and Marx, D. (2013). Attitudes toward unauthorized immigrants, authorized immigrants, and refugees. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 19(3), pp.332-341.

Mångfaldsbarometern. (2014). 1st ed. [ebook] Gävle: Högskolan i Gävle, pp.2- 62. Available at: <https://www.hig.se/download/18.4db66897149b264e1ba4df24/1417115797086/mangfald.pdf> [Accessed 8 Mar. 2016].

Nagayoshi, K. and Hjerm, M. (2015). Anti-immigration attitudes in different welfare states: Do types of labor market policies matter?. *International Journal of Comparative Sociology*, 56(2), pp.141-162.

Pehrson, S., Gheorghiu, M. and Ireland, T. (2012). Cultural Threat and Anti-immigrant Prejudice: The Case of Protestants in Northern Ireland. *J. Community Appl. Soc. Psychol.*, 22(2), pp.111-124.

Platow, M. and Hunter, J. (2001). Realistic Intergroup Conflict: Prejudice, Power and Protest. In: M. Augoustinos and K. Reynolds, ed., *Understanding Prejudice, Racism, and Social Conflict*, 1st ed. London: SAGE Publications Ltd, pp.195-215.

Polletta, F. and Jasper, J. (2001). Collective Identity and Social Movements. *Annu. Rev. Sociol.*, 27 (1), pp.283-305.

Quillian, L. (1995). Prejudice as a Response to Perceived Group Threat: Population Composition and Anti-Immigrant and Racial Prejudice in Europe. *American Sociological Review*, 60(4), p.586.

Rydgren, J. and Ruth, P. (2013). Contextual explanations of radical right-wing support in Sweden: socioeconomic marginalization, group threat, and the halo effect. *Ethnic and Racial Studies*, 36(4), pp.711-728.

Semyonov, M. and Glikman, A. (2009). Ethnic Residential Segregation, Social Contacts, and Anti-Minority Attitudes in European Societies. *European Sociological Review*, 25(6), pp.693-708.

Semyonov, M., Rajjman, R. and Yom-Tov, A. (2002). Labor Market Competition, Perceived

Threat, and Endorsement of Economic Discrimination against Foreign Workers in Israel. *Social Problems*, 49(3), pp.416-431.

Sides, J. and Citrin, J. (2007). European Opinion About Immigration: The Role of Identities, Interests and Information. *British Journal of Political Science*, 37(03), p.477.

Stephan, C. and Stephan, W. (2000). An Integrated Threat Theory of Prejudice. In: S. Oskamp, ed., *Reducing Prejudice and Discrimination*, 1st ed. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers, pp.23- 42.

Stephan, W., Ybarra, O. and Bachman, G. (1999). Prejudice Towards Immigrants. *Journal of Applied Social Psychology*, 29(11), pp.2221- 2237.

Stephan, W., Ybarra, O., Martinez, C., Schwarzwald, J. and Tur-Kaspa, M. (1998). Prejudice toward Immigrants to Spain and Israel: An Integrated Threat Theory Analysis. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 29(4), pp.559-576.

Storm, I. (2011). Christian Nations? Ethnic Christianity and Anti-immigration Attitudes in Four Western European Countries. *Nordic Journal of Religion and Society*, 24(1), pp.75- 96.

Torres, S. (2010). Etnicitet och invandrarskap: Relevanta begreppsliga och teoretiska perspektiv för äldrevård och omsorgsforskning. In: S. Torres and F. Magnusson, ed., *Invandrarskap, äldrevård och -omsorg*, 1st ed. Malmö: Gleerup, pp.19- 41.

Trondman, M. (2006). Disowning knowledge: To be or not to be 'the immigrant' in Sweden. *Ethnic and Racial Studies*, 29(3), pp.431-451.

Trost, J. (2012). *Enkätboken*. Johanneshov: TPB.

Turner, J. (1982). Towards a Cognitive redefinition of the Social group. In: H. Tajfel, ed., *Social Identity and Intergroup Relations*, 1st ed. Cambridge: Cambridge University Press, pp.15- 36.

Weber, M. (1978). *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology*. Berkley: University of California Press.

Bilagor

Bilaga 1. Missivbrev

Hej! Jag heter Linn Elofson och är masterstudent i sociologi vid Uppsala Universitet. Som en del av min magisteruppsats ber jag användare på Sverigevänliga webbplatser att besvara en enkät om attityder till invandring. Syftet med projektet är att undersöka hur just personer online upplever att invandring påverkar dem. Dina åsikter som användare på detta forum värderas därför högt! Jag skulle bli superglad och tacksam om du vill delta i studien genom att besvara min webbenkät. Den tar cirka 10 minuter att besvara och enkäten består av, förutom några bakgrundsfrågor, ett antal påståenden som du får ta ställning till. Givetvis behöver du inte uppge namn eller personnummer. Här hittar du enkäten:

<http://www.surveygizmo.com/s3/2705024/Attitydsunders-kning>

Tack för hjälpen!

Linn